

PERKEMBANGAN JABATAN PERUBATAN PERSEKUTUAN, 1896-1910

Noraini Mohamed Hassan
Sivachandralingam Sundara Raja

Abstract

The establishment of Federated Malay States (FMS) on 1 July 1896 had been widely discussed by historians. Most of the writings on the latter tend to focus on the administration history of FMS years after its formation. This article on the other hand focuses on medical administration in the FMS from 1896 to 1910 when the British administrators in the Malay states and the Colonial Office were seriously involved in shaping and determining the development of medical administration. The administrators in the Malay states were the head of federal medical department, the Resident General and the High Commissioner whereas the Secretary of State for the Colonies representing the Colonial Office. Their role became significant with the appointment of federal medical officers and the restructuring of the federal medical department. Both development witnessed the emergence of a new sets of officers and a system established with the objective to ensure that the federal machinery functioned effectively.

Pengenalan

Perkembangan pentadbiran British yang bermula secara rasmi pada tahun 1874 telah membawa perubahan yang besar dari segi ekonomi dan sosial di negeri-negeri Melayu. Dari segi ekonomi, berlaku eksploitasi sumber alam dan bumi pada tahap paling maksima dalam aktiviti pertanian dan perlombongan sementara dari sudut sosial pula, negeri-

negeri tersebut menerima masuk kehadiran golongan imigran sebagai memenuhi keperluan tenaga perburuhan. Dalam kerangka imperialisme British, perkembangan ini perlu disambut dengan penyediaan kemudahan perubatan melalui satu sistem pentadbiran yang khusus supaya eksploitasi yang dilakukan dapat memberi pulangan yang tetap dan berterusan kepada British.

Apabila perkembangan ekonomi negeri-negeri Melayu semakin rancak pada dekad 1880-an dan pentadbiran British bertambah kukuh, permintaan terhadap perkhidmatan perubatan turut meningkat. Namun demikian, jabatan-jabatan perubatan yang ditubuhkan dalam tempoh ini diuruskan secara berasingan di setiap negeri. Hal ini membawa kepada keperluan untuk menyeragamkan pentadbiran perubatan bagi membolehkannya berfungsi dengan lebih berkesan. Oleh yang demikian, apabila penubuhan persekutuan mulai disuarakan, faktor keseragaman pentadbiran dilihat sebagai elemen yang tidak boleh dipinggirkan sama sekali.

Tempoh perbincangan dalam artikel ini amat penting untuk diketengahkan kerana inilah tahap asas pembentukan dasar kesihatan British di Negeri-negeri Melayu Bersekutu (NNMB) pasca persekutuan. Hal ini kerana penggubalan dan pelaksanaan dasar perubatan di NNMB antara tahun 1896 hingga 1910 berkait langsung dengan agenda persekutuan iaitu penyeragaman pentadbiran. Pada tempoh ini, penentuan hala tuju pentadbiran perubatan di NNMB terletak dalam tangan empat orang individu penting. Mereka adalah Ketua Jabatan Perubatan NNMB, Residen Jeneral NNMB, Pesuruhjaya Tinggi NNMB dan Setiausaha Tanah Jajahan. Justeru itu, bagi menunjukkan akan adanya penglibatan mereka dalam hal ini, terdapat dua aspek yang akan diteliti iaitu pelantikan pegawai perubatan persekutuan dan penstrukturan jabatan perubatan persekutuan.

Pelantikan Pegawai Perubatan Persekutuan

Isu pelantikan pegawai perubatan di peringkat persekutuan antara tahun 1896 hingga 1910 dapat diteliti melalui dua perjawatan iaitu Ketua Jabatan Perubatan NNMB dan Pengarah Institut Penyelidikan Perubatan. Proses kelahiran kedua-dua jawatan tersebut menunjukkan pentadbir British di NNMB dan London terlibat dalam siri perbincangan dan perundingan untuk menentukan hala tuju perkembangan kesihatan dan perubatan di NNMB. Hal ini kerana pelantikan pegawai perubatan persekutuan dilihat sebagai satu perubahan besar dalam konteks penyeragaman pentadbiran perubatan.

Ketua Jabatan Perubatan NNMB

Fasa pengasasan pentadbiran perubatan di peringkat persekutuan dapat dikesan mulai pertengahan tahun 1895 ketika rancangan pembentukan NNMB hangat dibincangkan di peringkat tertinggi pentadbiran British di Tanah Melayu dengan Pejabat Tanah Jajahan di London. Rangka pembentukan NNMB dipaparkan melalui dua dokumen hasil buah fikiran Gabenor NNS ketika itu iaitu C.B.H. Mitchell¹ yang dilampirkannya dalam *despatch* NNS bertarikh 1 Mei 1895 kepada Lord Ripon,² Setiausaha Tanah Jajahan Britain. Kedua-dua dokumen tersebut adalah *Agreement for the Federation of the Protected Malay States* dan *Scheme for the Administrative Federation of the Protected Malay States*.³ Dari judulnya sahaja dapat ditelaah agenda yang sedang dipersiapkan oleh British bagi merealisasikan idea persekutuan. Dokumen pertama menjurus kepada persetujuan raja-raja Melayu untuk berada di bawah perlindungan Britain sementara dokumen kedua pula menggariskan aturan-aturan yang khusus untuk melaksanakan persekutuan.⁴

Dokumen kedua amat penting untuk memahami titik mula pelantikan pegawai perubatan pusat. Dokumen ini menghuraikan pentadbiran NNMB dari segi pelantikan ketua-ketua jabatan persekutuan dan kos pelaksanaan sepenuhnya skim baru tersebut.⁵ Berdasarkan kekananan, ketua-ketua jabatan persekutuan yang dicadangkan adalah Pesuruhjaya Kehakiman, Peguam Negara, Komandan Pasukan Sikh, Ketua Jurutera, Ketua Juru Audit, Ketua Pesuruhjaya Tanah dan Lombong, Pesuruhjaya Polis dan Penjara, Ketua Pegawai Perubatan, Ketua Jurutera Kereta Api, Ketua JuruUkur, Inspektor Pos dan Telegraf dan Inspektor Sekolah-sekolah. Sungguhpun jawatan ketua pegawai perubatan yang disebut sebagai *Chief Surgeon* dalam dokumen kedua akan diwujudkan dalam skim pentadbiran NNMB tetapi pelantikannya tidak disegerakan. Bahkan, hal berhubung pewujudan jawatan tersebut tidak dibincangkan selama hampir tujuh tahun kerana pentadbir tempatan British ketika itu memberi laluan kepada perjawatan yang dianggap lebih penting seperti Penasihat Undang-undang, Pesuruhjaya Kehakiman, Komandan *Malay States Guides*, Pesuruhjaya Tanah dan Lombong dan Setiausaha Hal Ehwai Orang Cina.

Pada bulan Julai 1902, isu pelantikan ketua jabatan perubatan persekutuan dibangkitkan semula dalam Persidangan Residen yang diadakan di Selangor. Pada hari kedua belas persidangan iaitu pada 26 Julai 1902, keempat-empat residen sebulat suara menyatakan '*... it is highly desirable to appoint a Federal Head of the Medical Departments of the Federated Malay States*'.⁶ Kesepakatan ini dilihat sebagai simbol kebimbangan para pentadbir British di peringkat negeri terhadap ketidakseragaman pentadbiran perubatan di NNMB yang telah

membelenggu mereka selama ini. Ia juga menunjukkan bahawa para residen lebih memahami hal ehwal berkaitan kesihatan dan perubahan sementara mereka merupakan individu yang meneliti laporan-laporan tahunan yang dikemukakan oleh ketua pegawai perubatan negeri masing-masing.

Bahkan sebelum 26 Julai 1902, Pemangku Residen Negeri Sembilan telahpun terlebih dahulu mengutarakan cadangannya mengenai pelantikan seorang pegawai perubatan persekutuan kepada W.H. Treacher⁷ iaitu Residen Jeneral NNMB ketika itu. Beliau mencatatkan ideanya sepertimana yang dipetik di bawah ini:

The annually increasing expenditure demanded by the Medical authorities is curtailed chiefly on the advice of the Residents who are obliged to rely on their own judgment in matters where the advice of a Medical Officer of high standing, combining with his professional attainments a knowledge of and interest in the details of administration, would be of the greatest value.

I believe that the appointment of such an Officer would result in greater efficiency throughout the four Medical Departments, and that his salary, which should be sufficiently liberal to procure the services of a really efficient officer, would be more than recouped by the greater economy that would be introduced.⁸

Treacher sendiri telah mengingatkan F.A. Swettenham⁹ (yang ketika itu merupakan Pesuruhjaya Tinggi NNMB) bahawa dalam Skim Persekutuan telah dimasukkan entri *Federal Chief Surgeon* berjumlah \$6,000.¹⁰ Beliau juga berpendapat bahawa seorang pegawai perlu dilantik, bukan sekadar di NNMB tetapi untuk mengawal perkhidmatan perubatan di NNS dan NNMB. Walaupun tidak menolak sepenuhnya cadangan Treacher, Swettenham memberikan jawapan yang tegas. Menurutnya,

I agree ... but I see no special need for such an appointment as that of Principal Medical Officer at the present time, and I am strongly of opinion, both for reasons you have given and for others, that the Federated Malay States should not increase their permanent Establishment except for very urgent reasons.¹¹

Kenyataan tersebut menggambarkan keengganan beliau menambah senarai perjawatan sedia ada yang mana akan meningkatkan perbelanjaan tahunan persekutuan.

Isu ini terperam lagi selama lebih kurang enam bulan sehinggalah Swettenham mengajukannya kepada Joseph Chamberlain,¹² Setiausaha Tanah Jajahan Britain ketika itu melalui *despatch* bertarikh 18 Mac 1903.

Swettenham menunjukkan kecenderungannya untuk melantik Ketua Jabatan Perubatan NNMB yang beliau namakan sebagai *Principal Medical Officer*.¹³ Akan tetapi, Swettenham tidak melihatnya sebagai satu keperluan yang mendesak bahkan memaklumkan kepada Chamberlain bahawa pelantikan tersebut boleh ditangguhkan untuk beberapa tahun lagi. Persetujuan yang diberikan oleh Chamberlain terhadap pendirian Swettenham itu¹⁴ menjadi satu petunjuk penting bahawa pentadbiran tertinggi British di NNMB dan London masih belum menganggap aspek kesihatan dan perubatan perlu diberi keutamaan dalam kerangka pentadbiran British. Daripada tindakan Swettenham dapat ditafsir bahawa beliau hanya sekadar memaklumkan kepada ketuanya di London akan hasrat yang diluahkan dalam Persidangan Residen NNMB 1902 tanpa satu penegasan yang kukuh perlunya jawatan tersebut diwujudkan.

Apabila John Anderson¹⁵ dilantik menggantikan Swettenham sebagai Pesuruhjaya Tinggi NNMB pada tahun 1904, isu penzahiran jawatan ketua jabatan perubatan persekutuan diberikan perhatian yang lebih khusus daripada sebelumnya. Tidak seperti Swettenham, Anderson menulis kepada Setiausaha Tanah Jajahan Britain yang baru iaitu Alfred Lyttelton¹⁶ akan mustahaknya untuk melantik seorang pegawai pentadbir yang boleh menasihati Gabenor NNS dan Pesuruhjaya Tinggi NNMB dalam hal ehwal perubatan dan kesihatan.¹⁷ Pandangan Anderson dilihat selari dengan kehendak empat orang pemangku residen negeri anggota NNMB semasa Persidangan Residen yang diadakan pada bulan Mac 1904 di Carcosa, Kuala Lumpur.¹⁸ Mereka amat berharap agar Setiausaha Tanah Jajahan tidak lagi menangguhkan hal berkaitan pelantikan ketua persekutuan bagi jabatan perubatan di NNMB kerana menyedari bahawa keseragaman dan organisasi yang lebih teratur sahaja yang mampu memenuhi keperluan jabatan-jabatan perubatan yang semakin meningkat. Di peringkat ini, tekanan daripada pentadbir British di NNMB ternyata tidak lagi boleh diabaikan oleh London.

Walau bagaimanapun, cadangan Anderson berbeza dengan Swettenham. Sekiranya Swettenham merujuk pegawai berkenaan hanya untuk NNMB, Anderson lebih teruja untuk mencadangkan kepada Lyttelton supaya pegawai yang akan dilantik itu nanti menduduki pentadbiran tertinggi jabatan perubatan di NNS dan NNMB. Beliau menamakan jawatan tersebut sebagai Ketua Jabatan Perubatan NNMB dan Koloni (*Head of the Medical Departments of the Federated Malay States and the Colony*).¹⁹ Lebih menarik, Anderson telahpun mempunyai calonnya sendiri iaitu D.K. McDowell²⁰ (*Principal Civil Medical Officer* NNS) sebagai ketua dan M.J. Wright²¹ (*State Surgeon* Perak) sebagai timbalannya. Namun begitu, percaturan Anderson boleh dipersoal

sekiranya dikaji dari sudut kesesuaian Wright mengepalai pentadbiran perubatan di peringkat persekutuan lantaran pengalamannya yang lebih lama di NNM berbanding dengan McDowell.²² Sejak pelantikan pertamanya pada 16 Ogos 1883 sehingga namanya dicadangkan oleh Anderson, Wright telah berkhidmat di NNM selama 21 tahun.²³ Justeru, pengalaman luas Wright seharusnya dipertimbang oleh Anderson sebelum menetapkan seorang calon yang asing dengan selok-belok pengurusan perubatan yang rencam di NNMB sebagai Ketua Jabatan Perubatan Persekutuan.

Berasa yakin bahawa perencanaannya akan mendapat restu Lyttelton, Anderson telah meminta balasan *despatch*nya yang bertarikh 6 Ogos 1904 itu dalam bentuk telegraf dari London. Walau bagaimanapun, Lyttelton memberikan jawapannya dalam bentuk *despatch*. Ini bermakna Lyttelton mahukan penjelasan yang lebih terperinci sebelum beliau memberikan kata putus. Ternyata, Setiausaha Tanah Jajahan Britain itu mempamerkan pendirian yang pesimis terhadap cadangan Anderson.²⁴ Beliau membidas cadangan Anderson yang dianggap tidak praktikal kerana ianya akan mengakibatkan pertambahan dalam perbelanjaan iaitu pembayaran gaji dan elaun untuk dua orang pegawai kanan persekutuan yang bakal dilantik. Dalam jawapannya juga, Lyttelton lebih menyebelahi syor yang pernah diajukan oleh Swettenham pada tahun 1903, iaitu pelantikan seorang ketua pegawai perubatan yang khusus untuk NNMB. Jawapan balas Lyttelton menunjukkan pengaturan Anderson tidak seperti yang dijangka. Anderson terpaksa menyusulkan satu *despatch* baru ke London pada bulan April 1905²⁵ bagi menjawab setiap bidasan yang dilontarkan oleh Lyttelton. Oleh kerana Lyttelton begitu terusik dengan persoalan penggabungan kedua-dua perkhidmatan perubatan di NNMB dan NNS, Anderson memaklumkan bahawa proses tersebut hanya bertujuan untuk pemantauan sepertimana yang telah dilaksanakan oleh Jabatan Hal Ehwal Orang Cina NNMB dan bukannya merubah keseluruhan struktur pentadbiran perubatan NNMB dan NNS. Alasan beliau ini dapat dilihat melalui petikan di bawah:

*It was not my intention to recommend an amalgamation of the Medical Services of the Colony and the Federated Malay States but only an amalgamation of the administrative an inspecting work as has been done already in the case of Chinese Affairs.*²⁶

Berdasarkan jawapannya itu, Anderson ternyata menginginkan satu bentuk keseragaman pentadbiran antara NNS dan NNMB selain empat negeri dalam NNMB itu sendiri. Keseragaman tersebut menjurus kepada peranan ketua pentadbir perubatan yang dapat memantau

hal ehwal kesihatan di kedua-dua buah wilayah tanpa mengubah struktur pentadbiran masing-masing. Dengan melihat kepada usianya yang masih mentah maka sudah pasti dalam konteks keseragaman dan pemantauan ini, NNMB akan lebih kerap dilawati oleh pegawai perubatan tertinggi dari NNS.

Pada pertengahan bulan Jun 1905, Lyttelton memuktamadkan perbincangannya dengan Anderson. Beliau bersetuju melantik McDowell sebagai Inspektor Jeneral Perkhidmatan Perubatan dan Institusi Perubatan NNMB (*Inspector General of the Medical Services and Medical Institutions in the Federated Malay States*)²⁷ dan bukannya sebagai Ketua Jabatan Perubatan NNMB dan Koloni sepertimana yang dihasratkan oleh Anderson. Bersesuaian dengan takrif jawatannya, McDowell dikehendaki melakukan lawatan pemeriksaan di NNMB dan menasihati Residen Jeneral NNMB mengenai perubahan-perubahan yang difikirkannya perlu untuk mengharmonikan pentadbiran dan organisasi perubatan di NNMB dengan sistem yang sedang digunapakai di NNS.²⁸ Walau bagaimanapun, Lyttelton menolak pencalonan Wright sebagai timbalan McDowell. Dalam ertikata lain, McDowell akan menjalankan tugasnya sebagai *lone ranger*. Penerimaan McDowell sebagai pentadbir perubatan tertinggi di NNMB dapat ditanggap untuk memenuhi kehendak Anderson di samping pertimbangan kepada pencapaian McDowell yang lebih *international* berbanding dengan Wright atau pegawai-pegawai perubatan lain di NNMB. Namun begitu, pelantikan McDowell yang disandarkan kepada bidang tugas yang kabur membuktikan Lyttelton tegar dengan prinsipnya untuk mengasingkan pentadbiran perubatan di NNS dan NNMB.²⁹

Tiga tahun kemudian, kedudukan ketua pentadbiran persekutuan bagi hal ehwal perubatan diberikan nafas baru oleh Sir W.T. Taylor,³⁰ Residen Jeneral NNMB. Taylor berpendapat bahawa masa yang sesuai telah tiba untuk melantik seorang *Principal Medical Officer* di NNMB.³¹ Sewaktu mengajukan kepada Earl of Crewe³² iaitu Setiausaha Tanah Jajahan Britain yang baru mengenai pendapat Taylor itu, Anderson menyatakan bahawa '*I do not, however, think that there is any pressing need for such an appointment*'.³³ Pernyataan Anderson sedikit ganjil dengan pendiriannya ketika beliau mula-mula mencadangkan perwujudan jawatan ketua pegawai perubatan persekutuan pada tahun 1905. Anderson seperti mahu berlengah untuk mengukuhkan pentadbiran perubatan di NNMB. Dalam konteks yang sama, tindakan Anderson itu dapat ditafsir dari sudut kewangan iaitu adalah lebih ekonomik sekiranya jawatan Ketua Pegawai Perubatan Persekutuan dikekalkan seperti sedia ada daripada menzahirkan satu jawatan baru yang akan menambahkan peruntukan kerajaan. Sebagai perbandingan, Inspektor Jeneral Perkhidmatan Perubatan dan Institusi Perubatan NNMB

menerima £200 setahun daripada dana NNMB tetapi *Principal Medical Officer* NNMB menerima gaji berpencen sebanyak \$10,286 setahun dan 10 peratus (10%) elaun tempatan (*local allowance*) berjumlah \$1,029. Di bawah Skim Sterling, beliau menerima gaji berjumlah £1,200 setahun.³⁴

Ironinya, Crewe menunjukkan sokongannya terhadap cadangan Taylor. Crewe merasakan bahawa NNMB memerlukan lebih dari sekadar seorang 'pelawat dan pelapor' dalam kerangka pentadbiran perubatannya yang semakin kompleks.³⁵ Pada tahun 1910, McDowell telah dilantik sebagai *Principal Medical Officer* NNMB yang pertama.³⁶ Pelantikan McDowell diiringi dengan Surat Pekeliling No. 1, 1910 daripada Pejabat Residen Jeneral NNMB mengenai kuasa dan tugas seorang *Principal Medical Officer*.³⁷ Isu dan perbalahan dalam kalangan para pentadbir British mengenai status dan kedudukan orang nombor satu dalam pentadbiran perubatan NNMB dikira selesai pada awal tahun 1910 dengan adanya surat pekeliling tersebut. Pada penghujung tahun yang sama, Pejabat Residen Jeneral NNMB telah mengeluarkan surat pekeliling baru bernombor 13 yang membatalkan Surat Pekeliling No. 1, 1910.³⁸ Sepertimana yang akan diperihalkan dengan lebih mendalam selepas ini, surat pekeliling baru tersebut dikeluarkan sebagai membetulkan salah faham Pengarah Institut Penyelidikan Perubatan yang menganggap pelantikan *Principal Medical Officer* NNMB telah mencampuri urusan pentadbiran institut tersebut.

Walau apapun isunya, Perkara 1 hingga 4 dalam kedua-dua surat pekeliling berkenaan dengan terang-terangan membutirkan kuasa dan bidang tugas *Principal Medical Officer* NNMB. Perkembangan ini juga menunjukkan satu perubahan penting dalam pentadbiran perubatan di peringkat persekutuan di mana bidang kuasa *Principal Medical Officer* adalah lebih luas dan jelas berbanding dengan Inspektor Jeneral Perubatan. Pertukaran nama perjawatan itu sendiri menunjukkan kredibiliti penjawatnya yang kini disandarkan kepada tugas-tugas hakiki yang terperinci sifatnya. Penggunaan surat-surat pekeliling itu juga menjadi bukti kukuh bahawa para pentadbir tempatan British merupakan pihak yang lebih utama berbanding dengan Pejabat Tanah Jajahan dalam memastikan isu pentadbiran perubatan persekutuan dapat dimuktamadkan.

Pada bulan September 1910, McDowell mengemukakan surat peletakan jawatannya sebagai *Principal Medical Officer* NNMB kepada Setiausaha Tanah Jajahan. Peletakan jawatan tersebut terpaksa beliau lakukan kerana masalah pendengaran yang serius pada telinga sebelah kanan setelah telinga kirinya tidak lagi berfungsi.³⁹ Pengunduran McDowell memberikan Anderson peluang menunjukkan 'kearifannya' dalam selok belok pentadbiran NNMB bilamana tanpa bertangguh, beliau mencadangkan Dr. G.D. Freer⁴⁰ sebagai calon pengganti

McDowell.⁴¹ Pada ketika itu, Freer adalah *Senior Medical Officer* Selangor.⁴² Penampilan nama Freer seakan mengulangi kaedah yang pernah dilakukan oleh Anderson semasa mencadangkan pelantikan McDowell dahulu. Bezanya hanya terletak pada sedikit pengalaman yang diraih oleh Freer sebagai pentadbir perubatan di Selangor berbanding dengan McDowell yang dibawa terus dari NNS. Freer dianggap calon yang paling layak kerana beliau diberi keutamaan untuk memangku jawatan *Principal Medical Officer* NNMB semasa ketiadaan McDowell.⁴³ Namun demikian, Freer kekal mentadbir Selangor dan dalam masa yang sama terus memangku jawatan *Principal Medical Officer* NNMB sehingga pelantikan Charles Lane Sansom⁴⁴ pada 29 Januari 1911 sebagai *Principal Medical Officer* NNMB yang baru.

Ternyata, pentadbir tempatan British telah berjaya menzahirkan pelantikan Ketua Jabatan Perubatan Persekutuan pada tempoh ini. Keupayaan mereka menghujahkan kepada Pejabat Tanah Jajahan akan peri pentingnya jawatan tersebut diwujudkan telah menjadikan pentadbiran perubatan di NNMB dapat diletakkan pada kedudukan yang lebih teratur dan jelas.

Pengarah Institut Penyelidikan Perubatan NNMB

Perkembangan pentadbiran perubatan persekutuan dalam tempoh 1896 dan 1910 turut dicirikan oleh satu lagi perkembangan penting iaitu penubuhan sebuah institut penyelidikan perubatan di NNMB. Sepertimana persoalan berkaitan pelantikan ketua pegawai perubatan persekutuan, proses penubuhan institut ini menyaksikan peranan pentadbir-pentadbir British di NNMB dan London dalam menetapkan hala tuju dan peranan institut tersebut. Institut yang dikenali sebagai Institut Penyelidikan Perubatan ataupun nama asalnya, Institut Patologi Kuala Lumpur (selanjutnya IPP)⁴⁵ ini dibangun dengan satu aspirasi untuk menjuarai perlumbaan penyelidikan penyakit tropika dalam kalangan kuasa-kuasa Eropah lewat abad ke-19 dan awal abad ke-20. Sebagai satu jaminan bahawa aspirasi tersebut dapat dijayakan, sejak dari awal didapati proses penubuhan dan pemilihan pengarah IPP diberikan perhatian yang serius oleh pentadbir-pentadbir British.

Pelantikan pengarah dan isu yang berkisar di sekitar pengurusan dan pentadbiran IPP menunjukkan kepentingan institut tersebut kepada pihak British. Terdapat dua peringkat pembuatan dasar dalam perkembangan IPP. Peringkat pertama merujuk kepada peletakan batu asas penubuhan IPP dalam kerangka aspirasi kolonialisme yang menonjolkan Chamberlain, Patrick Manson,⁴⁶ London School of Tropical Medicine⁴⁷ dan Liverpool School of Tropical Medicine⁴⁸ di pihak London dan Swettenham di pihak NNMB.

Peringkat ini memperlihatkan elemen Pejabat Tanah Jajahan dalam perencanaan penubuhan IPP. Hal ini kerana IPP diimejkan sebagai milik empayar Britain dan NNMB hanya bertindak sebagai tempat di mana institut tersebut ditubuhkan. Peringkat yang kedua pula mencerminkan proses pemantapan IPP secara tempatan. Peringkat ini dikesan melalui tindakan Anderson menstrukturkan semula IPP supaya selari dengan proses mempersekutukan jabatan perubatan. Pada era Anderson, IPP dijadikan sebagai sebahagian daripada pentadbiran perubatan di peringkat persekutuan dan perencanaan tersebut terus dikekalkan oleh pengganti-pengganti beliau di NNMB.

Sebagai sebuah institusi yang akan membawa nama Britain dalam penyelidikan penyakit tropika maka Mitchell, Swettenham dan Chamberlain mengambil serius berhubung pelantikan ketua pentadbir IPP. Dalam hal ini, Mitchell dan Chamberlain mempunyai kehendak yang tersendiri untuk pelantikan calon tersebut. Mitchell mahukan '*a young enthusiastic and healthy man*' manakala Chamberlain mengisyaratkan kepada Manson (Penasihat Perubatan Pejabat Tanah Jajahan ketika itu) dan Sir Michael Foster⁴⁹ supaya '*to select a gentleman for this purpose who should go out prepared not only to study Beri Beri, which will be his chief work, but also to make observations bearing on the work of the Malaria Commission*'.⁵⁰

Pemilihan Manson dan Foster sangat bersesuaian dengan keinginan Chamberlain yang mahukan pelantikan pengarah IPP disandarkan kepada *reference* yang kukuh daripada dua orang pakar perubatan yang tersohor. Pencarian calon yang paling layak untuk menerajui IPP dinoktahkan pada penghujung Julai 1899 iaitu lebih kurang dua bulan selepas Mitchell memaklumkan hasrat penubuhan IPP. Manson dan Foster sepakat mencadangkan nama Hamilton Wright,⁵¹ Penolong Patologis, *London County Council Asylums Board*. Pemilihan Wright dibuat berdasarkan kepada pertimbangan berikut:

Our selection has been influenced by the consideration that Dr. Wright is not only an accomplished Pathologist but has made a special study of the pathology of the nervous system, a matter of great importance in respect to beriberi, of which Dr. Wright has already some knowledge.

*One of us (Sir Michael Foster) has known Dr. Wright for some time, having watched his career with great interest, and is very confident that Dr. Wright's special acquirements, general abilities and personal character will enable him so to carry out the duties entrusted to him, as to make the post at once scientifically fruitful and practically useful.*⁵²

Sementara menunggu London mengumumkan keputusannya, pentadbir British di NNMB membuat persiapan untuk menzahirkan

jawatan baru itu. Entri untuk Pengarah IPP (ketika itu dikenali sebagai Patologis) telah dimasukkan dalam anggaran perbelanjaan persekutuan bagi tahun 1900.⁵³ Pada 15 September 1899, Wright dilantik secara rasmi sebagai Pengarah IPP tetapi hanya memulakan tugasnya pada 6 Februari 1900.⁵⁴ Pelantikan Wright membuka lembaran sejarah yang baru bagi perjawatan perubatan di peringkat persekutuan kerana beliau merupakan satu-satunya kakitangan perubatan persekutuan setelah lebih tiga tahun pembentukan NNMB. Pelantikan Wright dengan sendirinya telah mendahului McDowell dalam senarai perjawatan persekutuan untuk perubatan dan menjadikan IPP sebagai institusi perubatan pertama yang diletakkan di bawah pentadbiran kerajaan persekutuan. Namun begitu, Wright dan McDowell berkongsi satu persamaan iaitu kedua-duanya didatangkan dari luar NNMB dan mereka dilantik menerajui institusi dan jabatan perubatan di NNMB sebagai pentadbir yang pertama dalam rekod pentadbiran persekutuan.⁵⁵

Setelah hampir setahun menguruskan IPP, Wright mengenalpasti satu masalah yang besar iaitu ketiadaan kakitangan yang terlatih dalam penyelidikan saintifik. Walaupun telah terdapat peruntukan untuk dua jawatan Penolong IPP (*First dan Second Assistant*) dalam anggaran perbelanjaan persekutuan bagi tahun 1901 tetapi setelah dua tahun berlalu, jawatan tersebut masih belum diisi.⁵⁶ Wright melihat keadaan ini sebagai penghalang untuk menjadikan IPP sebuah pusat penyelidikan dan pendidikan yang efektif.⁵⁷ Sebaik sahaja dimaklumkan mengenainya, Chamberlain dan Swettenham segera merencanakan jalan penyelesaian. Chamberlain mengemukakan tiga cadangan iaitu pelantikan penjawat baru mengikut cara yang biasa, pelantikan bersifat sementara dan pemilihan pegawai perubatan yang telah sedia berkhidmat di NNMB manakala Swettenham pula mencadangkan pemilihan pegawai daripada London School of Tropical Medicine dan Liverpool School of Tropical Medicine.⁵⁸

Cadangan Swettenham dilihat lebih ideal bagi menjamin kelancaran operasi IPP. Sekiranya pegawai tersebut dilantik melalui saluran biasa ataupun sementara sepertimana yang diujahkan oleh Chamberlain, apakah ada jaminan bahawa mereka memiliki kemahiran yang diperlukan untuk melakukan penyelidikan bersifat saintifik? Pemilihan dari kalangan pegawai perubatan NNMB sebagai Penolong IPP pula dapat diibaratkan 'jauh panggang dari api' kerana sebahagian besar daripada mereka disibukkan dengan urusan pentadbiran perubatan dan tugas hakiki masing-masing. Justeru itu, pemilihan pegawai penyelidik secara langsung daripada kedua-dua sekolah tropika ditanggap sebagai alternatif terbaik. Dalam hal ini, Swettenham berjaya menimbang dengan telus keadaan tempatan sebelum mengambil keputusan menjustifikasikan kepada Chamberlain cadangannya itu.

Chamberlain kemudiannya mengajukan surat kepada Setiausaha London School of Tropical Medicine dan Liverpool School of Tropical Medicine supaya mencadangkan dua orang calon yang sesuai.⁵⁹ Pada penghujung Mac 1902, Chamberlain telah memilih Robert Duncan Clark bagi mengisi jawatan Penolong (*Assistant*) IPP.⁶⁰ Akan tetapi Clark telah memohon supaya dilantik sebagai *District Surgeon* di NNMB.⁶¹ Akhirnya, pada bulan Julai 1902, G.F. Leicester telah dipilih sebagai Penolong Pertama (*First Assistant*) IPP.⁶² Sebulan selepas itu, W.S. Milne pula dipilih untuk memenuhi kuota Penolong IPP.⁶³ Pelantikan mereka turut menandakan pertambahan kakitangan perubatan persekutuan menjadi tiga orang.⁶⁴

Dalam masa yang sama, Swettenham dan Chamberlain turut disibukkan dengan persoalan pengganti Wright ekoran tempoh perkhidmatannya yang akan berakhir pada awal tahun 1903. Chamberlain mengesyorkan pengambilan pegawai perubatan dari London School of Tropical Medicine untuk jawatan yang penting itu. Beliau mengusulkan nama C.W. Daniels⁶⁵ yang ketika itu merupakan Superintendan London School of Tropical Medicine.⁶⁶ Pada 20 Februari 1903, Daniels dilantik secara rasmi sebagai Pengarah IPP yang kedua.⁶⁷ Dengan itu, Chamberlain dan Swettenham telah meletakkan asas yang penting bagi pengurusan IPP iaitu hanya individu yang dipilih oleh sebuah jawatankuasa daripada London School of Tropical Medicine yang layak untuk mengetuai IPP. Keutamaan ini mewujudkan situasi menang-menang (*win-win situation*) untuk kedua-dua institusi. IPP akan mempunyai pengarah yang berkelayakan dalam bidang penyelidikan saintifik manakala London School of Tropical Medicine pula akan memperoleh kakitangan yang berpengetahuan dan berpengalaman dalam bidang penyakit tropika yang diraihnya selama bertugas di NNMB.⁶⁸

Sehingga pelantikan Daniels, Chamberlain dan Swettenham membuktikan bahawa London dan NNMB telah berusaha keras bagi memastikan IPP tidak dibelenggu dengan masalah pentadbiran sehingga boleh mengganggu kerja-kerja penyelidikan di institut tersebut. Akan tetapi, semasa Anderson mengetuai pentadbiran NNMB, berlaku perubahan penting dalam pengurusan IPP. Perubahan ini dapat dikesan lewat perbincangan antara Anderson dan Lyttelton berhubung dengan pengurusan IPP di bawah pimpinan Daniels. Pada era Chamberlain-Swettenham, IPP menjadi entiti yang tersendiri dalam pentadbiran perubatan persekutuan. Ketika itu, IPP adalah sebuah jabatan persekutuan yang berada di bawah tanggungjawab Residen Jeneral NNMB secara langsung tetapi dengan peralihan pentadbiran daripada Swettenham kepada Anderson, IPP dijadikan

sebagai sebahagian daripada Jabatan Perubatan NNMB. Hal ini kerana Anderson telah mengambil keputusan untuk menyusun semula IPP.⁶⁹

Rencana penyusunan semula IPP oleh Anderson dapat dilihat melalui dua cadangan yang beliau kemukakan kepada Pejabat Tanah Jajahan. Pertama, peminggiran elemen penyelidikan perubatan sejati yang dipasakkan di IPP oleh pengarah pertamanya dahulu. IPP di bawah pentadbiran Anderson akan menumpukan penyelidikan terhadap penyakit tumbuhan dan haiwan berbanding dengan penyakit yang dihadapi oleh manusia.⁷⁰ Kedua, Anderson turut menyarankan supaya pengelolaan IPP diletakkan di bawah satu jawatankuasa pentadbiran yang terdiri daripada ketua jabatan perubatan, pertanian, perhutanan dan perlombongan dengan ketua jabatan perubatan sebagai pengerusi dan bertanggungjawab terhadap pentadbiran IPP.⁷¹

Cadangan Anderson yang kontroversi itu ditentang dengan keras oleh Lyttelton dan Manson. Lyttelton tentu sekali tidak akan sanggup memperjudikan impian empayar Britain untuk memelopori penyelidikan penyakit tropika semata-mata kerana cadangan Anderson. Manson sendiri tersinggung dengan saranan Anderson. Secara terang-terangan, beliau menghujahkan bahawa adalah satu kesilapan sekiranya IPP diletakkan di bawah sebuah jawatankuasa pentadbiran.⁷² Manson sedia maklum tentang natijah buruk yang terpaksa dihadapi sekiranya IPP tidak lagi berfungsi sebagai salah satu daripada rangkaian makmal penyelidikan penyakit tropika yang dimiliki oleh Britain sendiri.⁷³ Hal ini kerana tanah-tanah jajahan tropika milik Britain merupakan medan terbaik untuk pengkajian pelbagai jenis penyakit tropika khusus yang hanya terdapat di kawasan-kawasan tertentu.⁷⁴ Perencanaan tersebut diformulasikan sedemikian rupa kerana Britain tidak mahu ketinggalan dalam persaingan untuk mengungguli penemuan hebat dalam bidang perubatan dengan kuasa-kuasa Barat yang lain.⁷⁵

Walau bagaimanapun, Anderson tetap tidak berganjak dengan pendiriannya.⁷⁶ Beliau bertegas bahawa IPP tidak sesuai untuk menjalankan kerja-kerja penyelidikan bakteriologi tetapi dalam masa yang sama tidak bermaksud menghilangkan ciri-ciri perubatan di IPP. Bahkan Anderson mengusulkan supaya pengganti Daniels tidak dijadikan Pengarah IPP sebaliknya dilantik salah seorang kakitangan IPP ke jawatan tersebut. Pengaturan sedemikian diharap dapat mengurangkan bebanan pentadbiran Pengarah IPP. Idea Anderson ini mendapat respons yang positif daripada Lyttelton dan Manson. Manson sendiri menyimpulkan bahawa pengganti Daniels kelak akan mempunyai masa yang lebih banyak untuk menjalankan penyelidikan kerana tidak lagi perlu melibatkan diri dalam pentadbiran IPP. Akan tetapi Manson mahu '*he [pengganti Daniels] should have a free hand and not be under the direction of his administrative superior*'.⁷⁷

Sebagai membuktikan kesungguhannya membawa perubahan yang baik untuk masa depan IPP, Anderson mengajukan cadangan supaya *Crown Agent* memilih calon untuk pelantikan sebagai pegawai kesihatan, bakteriologis, ahli kimia dan entomologis.⁷⁸ Pelantikan bagi jawatan-jawatan baru yang spesifik tugasnya itu menunjukkan kecenderungan Anderson untuk mengurangkan bebanan di bahu Pengarah IPP dalam penyelidikan mengenai penyakit haiwan dan tumbuhan supaya tumpuannya dapat diarahkan kepada penyelidikan perubatan. Di peringkat ini, Anderson tidak menghadapi masalah dalam melakarkan program pembaharuan IPP kerana Lyttelton dan Setiausaha Tanah Jajahan selepasnya iaitu Elgin⁷⁹ merestui cadangannya dengan memilih dan melantik pegawai-pegawai IPP yang dikehendakinya tanpa banyak bicara.⁸⁰

Pada bulan Oktober 1905, Anderson dan Lyttelton terlibat dalam satu perbincangan yang serius mengenai pengganti Daniels.⁸¹ Daniels telah belayar meninggalkan NNMB melalui Pulau Pinang pada 2 September 1905⁸² dan penggantinya perlu dilantik dalam kadar yang segera. Downing Street memilih Henry Fraser⁸³ sebagai Pengarah IPP yang baru.⁸⁴ Pemilihan Fraser telah mengubah asas persefahaman yang terbentuk antara IPP dan London School of Tropical Medicine semasa pentadbiran Swettenham dahulu. Fraser dilantik terus oleh Pejabat Tanah Jajahan dan bukannya dicadangkan oleh Jawatankuasa London School of Tropical Medicine. Perubahan ini turut ditandai dengan penukaran status IPP sebagai sebuah jabatan persekutuan yang berdiri sendiri kepada salah satu komponen dalam Jabatan Perubatan NNMB.

Peletakan IPP di bawah Jabatan Perubatan NNMB telah menimbulkan salah faham antara Fraser dan Anderson pada tahun 1910. Pergeseran tersebut dikesan bermula daripada pelantikan *Principal Medical Officer* NNMB. Fraser menyatakan ketidakpuasan hatinya kepada Anderson terhadap perubahan kedudukan beliau sebagai Pengarah IPP ekoran pengwujudan jawatan baru tersebut.⁸⁵ Selaku pihak yang dipersalahkan, McDowell terpanggil untuk menerangkan keadaan yang sebenarnya sebagai tindakan membersihkan namanya. Beliau membutirkannya seperti berikut:

*I have never attempted to interfere in any way with the Research work of the Director, nor have I any intention of doing so. But Dr Fraser is not consistent as Sir William Taylor informed me he applied to him to be made Deputy Principal Medical Officer the duties of which appointment would seriously interfere with his Research work.*⁸⁶

Hujah McDowell diperkuat oleh Anderson yang melihat akan tiadanya ruang untuk rungutan Fraser kerana beliau bebas menjalankan

penyelidikan dan mendapat sokongan yang kuat daripada kerajaan persekutuan dalam melaksanakan tugas-tugasnya. Pada pandangan Anderson, Fraser tidak memahami pembahagian kuasa yang jelas antara Pengarah IPP dan *Principal Medical Officer* NNMB. Justeru itu, beliau menerangkan:

It is obvious that the officer who is the Government Adviser on all medical and sanitary matters [Principal Medical Officer] must be in touch with the work of the Institute and that the Government must be guided by his advice as to the work which the Institute should undertake, while the method in which the work is to be carried out must be left to the Director of the Institute.⁸⁷

... the Principal Medical Officer is the Medical Adviser of the Government, ... it is to him and not to Dr. Fraser that I must look for advice in regard to Medical Administration, and there is nothing derogatory to Dr. Fraser in being required to communicate with the Government through an officer of Dr. McDowell's administrative ability and experience.⁸⁸

Penjelasan Anderson menunjukkan bidang kuasa *Principal Medical Officer* turut mencakupi perjalanan pentadbiran IPP tanpa campur tangan dalam kerja-kerja penyelidikan yang dijalankan. Pemisahan kuasa tersebut sememangnya selari dengan Perkara 1 dan 5, Surat Pekeliling No. 1, 1910.⁸⁹ Apabila Surat Pekeliling No. 13, 1910 dikeluarkan bagi membatalkan surat pekeling terdahulu,⁹⁰ terdapat perubahan dalam Perkara 5. Surat pekeling No. 1 jelas membataskan campur tangan *Principal Medical Officer* dalam kerja-kerja penyelidikan IPP sementara surat pekeling No. 13 mengizinkan *Principal Medical Officer* menentukan perjalanan IPP dengan satu syarat iaitu perlu merujuk kepada Pengarah IPP terlebih dahulu sebelum mengeluarkan sebarang arahan. Peraturan ini dapat dianggap sebagai satu perimbangan kuasa antara kedua-dua orang pentadbir. Namun demikian, Pengarah IPP perlu akur bahawa walaupun dikekalkan sebagai pentadbir yang bebas untuk institusi jagaannya, beliau masih tertakluk kepada *Principal Medical Officer* kerana IPP merupakan salah sebuah jabatan di bawah Jabatan Perubatan NNMB sejak tahun 1907.⁹¹

Kegusaran Fraser juga tidak berasas kerana beliau tertakluk di bawah Surat Pekeliling No. 45, 1902 yang memperincikan tugas dan bidang kuasa Pengarah IPP.⁹² Ketika surat pekeling tersebut dikeluarkan oleh Pejabat Residen Jeneral NNMB, Pengarah IPP merupakan satu-satunya pegawai perubatan persekutuan. Justeru itu, Perkara 3, 4, 6 dan 9 jelas mempamerkan hubungan langsung antara pengarah dengan residen jeneral yang merupakan ketuanya. Apabila Surat Pekeliling No. 1, 1910 dikeluarkan maka dalam Perkara 1 telah

diperincikan bidang tugas *Principal Medical Officer* dan hal yang sama diulang pada kedudukan yang sama dalam Surat Pekeliling No. 13, 1910. Pengulangan itu bukan sahaja menegaskan lagi kedudukan *Principal Medical Officer* tetapi juga meletakkannya sebagai saluran pertama bagi Pengarah IPP untuk berhubung sebelum sebarang perkara yang diajukannya dibawa kepada residen jeneral. Jadi, Pengarah IPP sememangnya mempunyai hak dan kuasanya yang tersendiri kerana walaupun Surat Pekeliling No. 13, 1910 digunapakai, ia tidak menggugat apatah lagi membatalkan Surat Pekeliling No. 45, 1902.⁹³

Dalam isu IPP, pentadbir British sememangnya memainkan peranan yang penting bagi melicinkan proses pembentukan dan perkembangan institut tersebut agar ia menjadi sebuah pusat penyelidikan kebanggaan Britain yang dapat meletakkannya dalam senarai kuasa-kuasa imperial barat yang menjuarai penyelidikan berkenaan penyakit tropika.

Struktur Pentadbiran

Pelantikan pegawai-pegawai perubatan di peringkat persekutuan sepertimana yang telah dibincangkan sebelum ini turut membawa perubahan kepada struktur pentadbiran perubatan sedia ada. Perubahan ini dapat dikesan melalui penubuhan jabatan perubatan persekutuan. Pengaturan perjalanan jabatan-jabatan perubatan persekutuan dan negeri dilakukan oleh pentadbir-pentadbir British di NNMB dengan mengambil kira keperluan semasa dan kelancaran jentera pentadbiran keseluruhan. Sungguhpun peranan London tidak dapat dielakkan khususnya dalam meluluskan pelantikan penjawat perubatan kanan mahupun menubuhkan sesebuah jabatan baru namun sebarang perubahan yang ingin dilakukan datangnya daripada pentadbir-pentadbir British di NNMB. Dalam hal ini, pentadbir British di NNMB (*Principal Medical Officer* NNMB iaitu McDowell) merupakan individu yang memainkan peranan paling penting dalam merubah struktur pentadbiran perubatan antara tahun 1896-1910.

Sebagai mukaddimah kepada perubahan dalam struktur pentadbiran perubatan NNMB, keadaan tempatan yang sedia ada perlu difahami terlebih dahulu sebelum McDowell mempelopori usaha mempersekutukan jabatan perubatan. Kuasa autonomi jabatan perubatan negeri tidak mengalami sebarang perubahan dengan pelantikan pegawai dan penubuhan institusi perubatan di peringkat persekutuan. Residen di setiap negeri masih lagi mempunyai kuasa ke atas perjalanan jabatan perubatan masing-masing dan ketua-ketua jabatan perubatan negeri hanya bertanggungjawab kepada beliau. Aspek yang berubah ketika itu hanya melibatkan pentadbiran di peringkat persekutuan. Sehingga tahun 1905, IPP merupakan

satu-satunya jabatan perubatan di peringkat persekutuan.⁹⁴ Namun demikian, pelantikan inspektor jeneral perubatan dan penubuhan sebuah sekolah perubatan di Singapura⁹⁵ (kedua-duanya berlaku pada tahun 1905) telah mewujudkan tiga sub-jabatan di bawah jabatan perubatan persekutuan.⁹⁶ Pembiayaan untuk inspektor jeneral perubatan dan IPP ditanggung sepenuhnya oleh kerajaan persekutuan manakala Sekolah Perubatan Singapura pula ditadbir secara bersama oleh Kerajaan NNMB dan NNS.⁹⁷

Keadaan mulai berbeza apabila McDowell mengutarakan dua usul penting pada pertengahan tahun 1910. Kedua-dua usul tersebut adalah mempersekutukan jabatan perubatan dan penubuhan jabatan kesihatan. Proses mempersekutukan jabatan perubatan membawa maksud menjadikan empat jabatan perubatan negeri sebagai jabatan persekutuan.⁹⁸ McDowell mencadangkan pelaksanaannya pada tahun 1911 yang akan melibatkan peletakan semua hasil dan perbelanjaan perubatan negeri di bawah Anggaran Perbelanjaan Persekutuan. Langkah ini dianggap dapat meningkatkan tahap kecekapan jabatan-jabatan perubatan sedia ada selain pengawalan lebih berkesan ke atas pengagihan dan pergerakan semua pegawai perubatan.

Cadangan yang diutarakan oleh McDowell pada 15 April 1910 itu ternyata mendapat bantahan sebulat suara daripada empat orang residen negeri anggota NNMB. Individu pertama yang memberikan maklum balas adalah Pemangku Residen Negeri Sembilan. Beliau gusar dengan keketekan pengetahuan *Principal Medical Officer* NNMB mengenai keadaan tempatan bagi membolehkannya berdepan dengan sebarang kritikan tempatan.⁹⁹ Residen Selangor pula berpandangan bahawa tidak akan timbul soal perubahan pentadbiran perubatan di peringkat negeri sekiranya *Principal Medical Officer* NNMB melaksanakan tugasnya sepertimana yang dinyatakan dalam Surat Pekeliling No. 1, 1910 dengan efektif.¹⁰⁰ Bagi Residen Perak, idea McDowell tidak mendatangkan masalah kepadanya andai *Principal Medical Officer* itu dapat memberi jaminan bahawa tiada seorangpun pegawai perubatan kanan negeri yang boleh ditukarkan tanpa pengetahuan dan kebenarannya.¹⁰¹ Dalam pada itu, Residen Pahang bersependapat dengan Residen Selangor bilamana beliau meragui kebolehan McDowell dan bakal penggantinya untuk menangani keadaan tempatan yang berbeza berbanding dengan 'the official head of the State who is constantly in touch with the needs of every part of it'.¹⁰² Pemangku Residen Jeneral NNMB sendiri turut menyebelahi pandangan yang diutarakan oleh Residen Selangor.¹⁰³

Berhadapan dengan situasi yang tidak memihak kepadanya, McDowell dengan pantas mengajukan sebuah memorandum bertarikh 15 Jun 1910 untuk memperjelas kebaikan dan kelebihan peletakan jabatan-jabatan perubatan negeri di bawah persekutuan sebagai

menjawab kegusaran para residen akan kehilangan kuasa kawalan masing-masing.¹⁰⁴ McDowell memberi penekanan bahawa keempat-empat residen tetap akan dirujuk dalam hal anggaran perbelanjaan perubatan sebelum diserahkan kepada residen jeneral. Tambahan pula, beliau melihat Majlis Mesyuarat Persekutuan yang telah dibentuk pada tahun 1909 sebagai arena pertemuan dan perbincangan yang berkesan bagi sebarang persoalan berkaitan pentadbiran negeri kerana keempat-empat residen dan residen jeneral merupakan ahli majlis tersebut. Sebagai membuktikan cadangannya tidak akan memudaratkan jentera pentadbiran perubatan, McDowell melonjakkan kepentingan pelantikan *Principal Medical Officer* NNMB di akhir memorandumnya itu sepertimana yang berikut:

*I understand that the reason of appointing a P.M.O. [Principal Medical Officer] was that the Medical Departments of the different States should be directly under him for administrative purposes, as the Inspector-General of Hospitals could only be an adviser.*¹⁰⁵

Usul mempersekutukan jabatan perubatan negeri ternyata merupakan ujian getir kepada para residen. Hal ini kerana mereka adalah pihak yang tegar memperjuangkan keseragaman pentadbiran perubatan yang telah direalisasikan melalui pelantikan Inspektor Jeneral Perubatan pada tahun 1905 dan *Principal Medical Officer* NNMB pada tahun 1910. Namun, apabila proses penyeragaman itu melibatkan gangguan terhadap kuasa dan kawalan mereka ke atas jabatan perubatan masing-masing, ia menjadi sesuatu yang sukar untuk diterima. Sebagai pihak pentadbir tertinggi di NNMB, usul ini tentunya tidak dilepas pandang oleh Pesuruhjaya Tinggi NNMB. Beliau mengambil pendekatan perbincangan dalaman yang melibatkan residen jeneral dan persidangan residen untuk mencari titik penyelesaian. Justeru itu, keputusan diambil untuk meletakkan semua peruntukan jabatan perubatan di bawah Anggaran Perbelanjaan Persekutuan mulai tahun 1911.¹⁰⁶

Berdasarkan keputusan tersebut maka semua perjawatan perubatan negeri dialihkan kepada pentadbiran persekutuan. Di bawah Pejabat *Principal Medical Officer*, jawatan paling kanan selepas *Principal Medical Officer* adalah *Senior Medical Officer* Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang diikuti oleh *Senior Medical Officer* Perak, pegawai perubatan gred I, *house surgeon* dan *assistant surgeon*.¹⁰⁷ Asas kepada perubahan yang amat penting ini adalah cadangan McDowell kepada Anderson supaya gred kekananan ketua jabatan perubatan negeri diletakkan di tangan Ketua Jabatan Perubatan Selangor.¹⁰⁸ McDowell menggariskan dua sebab mengapa perubahan tersebut perlu dilakukan.

Pertama, adalah mustahak untuk mempunyai seorang *Senior Medical Officer* di ibu pejabat jabatan perubatan persekutuan yang terletak di Kuala Lumpur ekoran ketiadaan *Principal Medical Officer* yang kerap. Ia tentunya bertitik tolak daripada pertimbangan bahawa *Senior Medical Officer* Selangor boleh memangku tugas-tugas *Principal Medical Officer* semasa ketiadaannya.¹⁰⁹ Untuk memangku jawatan nombor satu dalam pentadbiran perubatan persekutuan pastinya memerlukan pegawai yang paling kanan antara empat ketua jabatan perubatan negeri. Kedua, keperluan seorang doktor yang berpengalaman untuk mengendalikan Hospital Eropah Kuala Lumpur. Sebab ini dapat diteka sebagai meletakkan satu *standard* keefisyenan yang paling tinggi bagi menguruskan sebuah hospital khusus untuk orang Eropah yang mana segala kelengkapan dan perkhidmatan yang disediakan adalah yang terbaik di seluruh NNMB.¹¹⁰

Bagi mempromosikan keutamaan *Senior Medical Officer* Selangor berbanding rakan sejawatnya di tiga buah negeri anggota NNMB yang lain, McDowell mengusulkan dua petunjuk penting. Usul yang pertama merujuk kepada gaji bulanan. *Senior Medical Officer* Selangor akan menerima £900 sementara *Senior Medical Officer* Perak hanya diperuntukkan sebanyak £800 sebulan.¹¹¹ Kedua, McDowell juga mengesyorkan perletakan pentadbiran jabatan-jabatan perubatan Negeri Sembilan dan Pahang di bawah *Senior Medical Officer* Selangor. McDowell mencalonkan dua nama yang akan menjawat kedua-dua pos penting itu iaitu Freer di Selangor dan Dr. S.H.R. Lucy¹¹² di Perak. Cadangan-cadangan McDowell tidak mendapat sebarang bantahan daripada Anderson dan Crewe.¹¹³ Freer memegang jawatan *Senior Medical Officer* Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang manakala jawatan *Senior Medical Officer* Perak dipangku oleh Fox kerana ia telah dikosongkan ekoran pelantikan Lucy sebagai *Senior Health Officer* NNMB.¹¹⁴

Satu lagi usul penting yang dibawa oleh McDowell yang berkait langsung dengan struktur pentadbiran perubatan di NNMB antara tahun 1896 dan 1910 adalah penubuhan jabatan kesihatan persekutuan. Beliau mengutarakan usul tersebut pada bulan Mac 1910 atas pengamatannya yang mendapati pegawai-pegawai perubatan sedia ada tidak mungkin dapat mengendalikan hal-hal berkaitan sanitasi di NNMB dengan berkesan.¹¹⁵ Perbincangan mengenainya dilanjutkan dalam Persidangan Residen yang diadakan pada bulan Jun tahun yang sama di mana McDowell diminta menyediakan anggaran perbelanjaan keseluruhan bagi jabatan tersebut. Bahagian kesihatan akan diketuai oleh *Senior Health Officer* dengan dibantu oleh empat orang *Health Officer* selain daripada inspektor sanitari, pembantu makmal dan perjawatan sokongan rendah yang lain.¹¹⁶

Sama sepertimana usulnya untuk meletakkan jabatan perubatan di bawah pentadbiran persekutuan, McDowell turut tidak terlepas daripada dikritik oleh Pemangku Residen Jeneral NNMB dan keempat-empat orang residen. Pada dasarnya, Pemangku Residen Jeneral NNMB bersetuju akan penubuhan jabatan kesihatan asalkan bidang tugasnya ditumpukan kepada pemeriksaan estet dan memberikan nasihat kepakaran kepada lembaga kebersihan (*sanitary board*) yang telah diwujudkan di beberapa buah bandar di NNMB. Lebih penting adalah penubuhan jabatan tersebut tidak akan menafikan kuasa residen terhadap kerja-kerja kesihatan di negeri masing-masing.¹¹⁷ Residen Selangor pula tetap mempersoal keupayaan *Principal Medical Officer* NNMB untuk mengendalikan hal ehwal kesihatan empat buah negeri secara serentak. Beliau berpendapat bahawa '*the position of the Principal Medical Officer should continue to be that of an inspecting and advising officer and nothing more*'.¹¹⁸ Bagi Pemangku Residen Negeri Sembilan dan Residen Pahang, tidak terlihat satu keperluan untuk mengubah status pegawai-pegawai perubatan di negeri mereka yang masih berkeupayaan melaksanakan tugas sebagai pegawai kesihatan.¹¹⁹

Dalam kalangan empat orang residen, hanya Residen Perak yang memberikan pandangan yang positif terhadap idea pembentukan jabatan kesihatan.¹²⁰ Berdasarkan hujah yang beliau kemukakan adalah jelas bahawa residen lebih memahami keperluan kesihatan penduduk yang berbilang kaum. Beliau mengesyorkan jalinan kerjasama yang erat antara residen dan *Principal Medical Officer* sebagai satu-satunya kaedah berkesan bagi merealisasikan penubuhan jabatan kesihatan dan menjadikannya sebagai satu instrumen penting pemantauan keadaan kesihatan penduduk.

Sungguhpun demikian, cadangan McDowell untuk mewujudkan sebuah jabatan kesihatan di NNMB mendapat sokongan Anderson apabila beliau kemudiannya membuat syor kepada Crewe untuk mengisi jawatan-jawatan penting dalam jabatan yang baru itu.¹²¹ Jawatan *Senior Health Officer* dicadangkan untuk Lucy (yang ketika itu merupakan *Senior Medical Officer* Perak) manakala empat orang pegawai kesihatan akan bertugas mengendalikan hal-hal berkaitan sanitasi di Kuala Lumpur, Seremban, Ipoh dan Taiping. Calon-calon pilihan adalah P.N. Gerrard,¹²² Fox, A.R. Denman dan A.R. Wellington.¹²³ Percaturan yang tersusun ini mendapat restu daripada Crewe pada awal bulan November 1910.¹²⁴

Kesimpulan

Penubuhan dan perkembangan jabatan perubatan persekutuan antara tahun 1896-1910 telah ditandai dengan kejayaan pentadbir-pentadbir

British di NNMB dan London meletakkan pentadbiran perubatan di NNMB pada kedudukan yang lebih teratur dan jelas. Pelantikan Ketua Jabatan Perubatan NNMB dan Pengarah IPP dilihat sebagai langkah yang sangat penting bagi melaksanakan agenda penstrukturan sebuah jabatan perubatan di peringkat persekutuan. Kegusaran yang timbul di pihak residen empat buah negeri anggota NNMB sebaik usul mempersekutukan jabatan perubatan diutarakan dapat ditangani dengan baik berikutan wujudnya seorang pentadbir perubatan persekutuan yang mengetuai struktur baru pentadbiran perubatan di NNMB. Perkembangan yang berlaku dalam tempoh ini dengan jelas menunjukkan bahawa keberkesanan pentadbiran perubatan akan membawa faedah yang sangat besar kepada projek penjajahan yang mana dengannya nilai-nilai budaya barat dalam amalan perubatan dan sanitasi dapat diperkenal dan diserapkan dalam kehidupan populasi tanah jajahan.

Nota

- ¹ *Who's Who in Malaya, 1925*, Batavia, Java: Printed by G. Kolff & Co., [t.t.], hlm. 5. Leftenan Kolonel Sir Charles Bullen Hugh Mitchell telah dilahirkan pada tahun 1836 dan meninggal dunia pada 7 Disember 1899 di Singapura. Mitchell memulakan karier sebagai anggota marin dalam Royal Marines (1852-1878) sebelum dilantik sebagai Gabenor Fiji, Natal dan Zululand (1881-1882), Pesuruhjaya Tinggi Pasifik Barat (1887-1888), Gabenor Fiji (1887-1888), Pemangku Gabenor Leeward Islands (1888) dan Gabenor NNS serta Pesuruhjaya Tinggi NNMB (1894-1899).
- ² Nama sebenar beliau adalah George Frederick Samuel Robinson, Marquess Ripon I. Penglibatan Ripon dalam pentadbiran bermula pada tahun 1852 sebagai Ahli Parlimen Hull. Setahun kemudian, beliau mewakili Huddersfield (1853-1857) sebelum menginjak ke West Riding, Yorkshire (1857-1859). Ripon juga pernah menjadi *Under-Secretary of State for War* (1859-1861, 1861-1863, 1863-1866), *Under-Secretary of State for India* (1861), *Secretary of State for India* (1866), *Lord President of the Council* (1868-1873), *Wizurai India* (1880-1884), *First Lord of the Admiralty* (1886), *Setiausaha Tanah Jajahan* (1892-1895), *Lord Privy Seal* (1905-1908), Ketua Dewan Pertuanan (1905-1908) dan Canselor Universiti Leeds (1904-1909).
- ³ Kedua-dua dokumen ini boleh dirujuk dalam *Correspondence Respecting the Federation of the Protected Malay States, May, 1893 to December, 1895*, Taiping, Perak: Printed at the Government Printing Office, 1896, hlm. 9-20.
- ⁴ Untuk analisis yang lebih mendalam mengenai kedua-dua dokumen ini, sila telitikan, Ahmad Kamal Ariffin Mohd Rus, 'Perkembangan Majlis Mesyuarat Persekutuan, 1909-1927', Tesis Doktor Falsafah, Jabatan Sejarah, Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya, 2006, hlm. 46-54.

- ⁵ *Correspondence Respecting the Federation of the Protected Malay States*, hlm. 11-12.
- ⁶ *1902 Conference of Residents at Carcosa, Selangor, July, 1902*, Kuala Lumpur: Printed at the Selangor Government Printing Office, 1902, hlm. 18.
- ⁷ William Hood Treacher dilahirkan pada 1 Disember 1849. Beliau memulakan perkhidmatan sebagai penjawat awam pada 20 November 1871 dan bertugas di Labuan pada 21 Oktober 1873. Beliau kemudiannya dilantik sebagai Gabenor Borneo Utara (1881-1887), Setiausaha Kerajaan Perak (1888, 1890), Pemangku Residen Perak (1889, 1890-1892), Residen Selangor (1892-1893, 1895), Superintenden Sungei Ujong dan Jelebu (1893-1894), Residen Perak, (1896, 1898-1899) dan Pemangku Residen Jeneral NNMB (1897, 1900). Pada 13 Disember 1901, Treacher dilantik sebagai Residen Jeneral NNMB menggantikan Swettenham (*The Federated Malay States Civil Service List, January 1904*, Kuala Lumpur: Printed at the Selangor Government Printing Office, 1904, hlm. 87).
- ⁸ Surat daripada D.H. Wise, Pemangku Residen Negeri Sembilan kepada Residen Jeneral NNMB, 16 Julai 1902, dalam fail Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Selangor No. 5105/1902, selanjutnya Sel. Sec.
- ⁹ Sir Frank Athelstane Swettenham telah dilahirkan pada 28 Mac 1850 di Belper, Derbyshire, England dan meninggal dunia pada 11 Jun 1946 di London semasa berusia 96 tahun. Kerjaya pertamanya adalah kadet dalam Perkhidmatan Awam NNS (1870) sebelum menjadi Pemungut Hasil Tanah Pulau Pinang dan Province Wellesley (1873), Majistret dan Pesuruhjaya *Courts of Requests* Pulau Pinang (Mei 1874), Penolong Residen Selangor (Disember 1874), Penolong Setiausaha Kolonial bagi Negeri-negeri Melayu (1876), Residen British Selangor (1882-1889), Residen British Perak (1889-1896), Residen Jeneral NNMB (1896-1901), Gabenor NNS dan Pesuruhjaya Tinggi NNMB (1901-1903).
- ¹⁰ Draf surat daripada W.H. Treacher kepada Pesuruhjaya Tinggi NNMB, 12 Ogos 1902, Sel. Sec. 5105/1902.
- ¹¹ Surat daripada Swettenham kepada Residen Jeneral NNMB, 1 Sept. 1902, Sel. Sec. 5105/1902.
- ¹² Joseph Chamberlain telah dilahirkan pada 8 Julai 1836 di Camberwell, London dan meninggal dunia pada 2 Julai 1914 di London. Beliau memulakan karier politiknya sebagai Ahli Parlimen Birmingham (1876-1885) sebelum menjadi Ahli Parlimen Birmingham Barat (1885-1914). Beliau juga pernah dilantik sebagai Presiden *Board of Trade* (1880-1885), Presiden *Local Government Board* (1886), Setiausaha Tanah Jajahan (1895-1903), Ketua Pembangkang Britain (1906), Rektor Universiti Glasgow (1896-1899) dan Canselor Universiti Birmingham (1900-1914).
- ¹³ Pemegang jawatan tersebut akan menikmati gaji sebanyak £1,000 setahun dan kemudahan kuarters percuma tetapi tanpa praktis persendirian (Swettenham kepada Chamberlain, 18 Mac 1903, perenggan 3, dalam *Federated Malay States Despatches to the Secretary of State for the Colonies* No. 150/1903, selanjutnya H.C.D.).
- ¹⁴ Chamberlain kepada Swettenham, 4 Jun 1903, dalam *Federated Malay States Despatches from the Secretary of State for the Colonies* No.

199/1903, selanjutnya S.S.D. Rujuk juga, surat daripada Pemangku Setiausaha Residen Jeneral NNMB kepada *State Surgeon* Selangor, 9 Julai 1903, Sel. Sec. 3855/1903.

- 15 Sir John Anderson telah dilahirkan pada 23 Jun 1858 di Gartly, Aberdeenshire, United Kingdom dan meninggal dunia pada 24 Mac 1918 di Colombo, Sri Lanka. Sepanjang kariernya, beliau pernah dihantar ke Gibraltar sebanyak dua kali iaitu pada tahun 1891 dan 1899 selain daripada menjadi Setiausaha Sulit kepada Sir R. Meade iaitu Setiausaha Rendah Tetap Pejabat Tanah Jajahan (antara 1891-1892), Agen British untuk Arbitrasi Laut Behring (1892), Setiausaha *Colonial Conference* (1902), Gabenor NNS dan Pesuruhjaya Tinggi NNMB (1904-1911) dan Gabenor Sri Lanka (1916-1918).
- 16 Alfred Lyttelton dilahirkan pada 7 Februari 1857 di Westminster, London dan meninggal dunia pada 5 Julai 1913 di London. Kariernya bermula sebagai setiausaha sulit perundangan kepada Peguam Negara Britain iaitu Sir Henry James. Pada tahun 1894, Lyttelton mula berjinak-jinak dengan politik dan pernah menjadi Ahli Parlimen Britain sebanyak dua kali mewakili Warwick dan Leamington (1895-1906) dan St. George, Hanover Square (1906-1913). Beliau telah dilantik sebagai Setiausaha Tanah Jajahan menggantikan Chamberlain pada tahun 1903. Lyttelton memegang jawatan tersebut sehingga tahun 1905 sebelum diambil alih oleh Earl of Elgin.
- 17 Anderson kepada Lyttelton, 6 Ogos 1904, H.C.D. 396/1904.
- 18 *1904 Conference of Residents*, Kuala Lumpur: Printed at the Selangor Government Printing Office, 1904, hlm. 13. Rujuk juga, Federated Malay States High Commissioner's Office No. 420/1904, selanjutnya H.C.O.
- 19 Penyandanganya akan diberi gaji sebanyak £1,200 setahun selain dibantu oleh seorang timbalan yang bergaji antara £900-£1,000 dengan kenaikan gaji sebanyak £50 setiap tiga tahun.
- 20 Donald Keith McDowell telah dilahirkan pada 16 September 1867. Kariernya sebagai pegawai perubatan bermula di Leeward Islands, Hindia Barat pada 2 Januari 1894 sebelum berkhidmat di Gold Coast selama empat tahun (1895-1898). Dalam tempoh ini McDowell pernah menjadi Penolong *Colonial Surgeon* Gold Coast, pegawai perubatan dalam Ekspedisi Ashanti, Pemangku Pesuruhjaya Daerah, *Cantonment Magistrate* Kumasi dan Ketua Pegawai Perubatan Wilayah Utara. Pada bulan Mei 1899, McDowell dilantik sebagai Pemangku *Principal Medical Officer* West African Frontier Force di Nigeria Utara sebelum menjawat jawatan *Principal Medical Officer* Nigeria Utara pada 31 Mac 1900. Dua bulan kemudian iaitu pada 31 Mei 1900, beliau dilantik pula sebagai *Principal Medical Officer* Ashanti Field Force. McDowell menyambung kerjayanya di NNS. Pada 1 Julai 1903, beliau melaporkan diri sebagai *Principal Civil Medical Officer* NNS. Pada 1 September 1905, beliau dilantik pula menjadi Inspektor Jeneral Perubatan NNMB dan memegang jawatan *Principal Medical Officer* NNMB pada 1 Januari 1910 (*The Federated Malay States Civil Service List, March 1910*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1910, hlm. 171).

- ²¹ Martensz James Wright dilahirkan pada 18 Mac 1858. Beliau memulakan kariernya dalam perkhidmatan awam negeri-negeri Melayu sebagai Pegawai Perubatan Kinta, Perak pada 16 Ogos 1883. Wright kemudiannya dilantik ke jawatan *Surgeon* Larut pada 1 Januari 1885 sebelum menjadi *Senior Distinct Surgeon* Perak pada 1 Januari 1887. Khidmat Wright terus ditagih di Perak apabila beliau dilantik untuk memangku jawatan *State Surgeon* sebanyak tiga kali (30 Oktober 1888-15 Mac 1889, 17 Julai 1891-24 Ogos 1891 dan 15 Jun 1893-31 Ogos 1895). Pada 1 September 1895, Wright dilantik sebagai *State Surgeon* Perak. Dalam masa yang sama, beliau juga pernah menjadi Pengerusi Lembaga Kebersihan Ipoh (1893), Taiping (November 1895-Mac 1896), Larut dan Matang (1908).
- ²² Tidak dinafikan bahawa McDowell sememangnya mempunyai pengalaman yang luas dalam pentadbiran perubatan sementelah beliau pernah bertugas di Leeward Islands, Gold Coast, Lagos dan Nigeria Utara selain pernah menganggotai sebuah jawatankuasa yang dibentuk oleh Pejabat Tanah Jajahan pada tahun 1902 untuk merangka skim bagi meningkatkan perkhidmatan perubatan di Afrika Barat (A. Wright & A.H. Cartwright, *Twentieth Century Impressions of British Malaya*, London: Llyod's Greater Britain Publishing Co. Ltd., 1908, hlm. 250).
- ²³ Bahkan, Wright terus berkhidmat di Perak sehingga beliau bersara dengan pencen pada 1 Januari 1910 (Anderson kepada Crewe, 28 Feb. 1910, H.C.D. 82/1910).
- ²⁴ Lyttelton kepada Anderson, 27 Sept. 1904, S.S.D. 316/1904. Lihat juga, H.C.O. 1961/1904.
- ²⁵ Anderson kepada Lyttelton, 20 April 1905, H.C.D. 181/1905.
- ²⁶ *Ibid.*, perenggan 2.
- ²⁷ Lyttelton kepada Anderson, 15 Jun 1905, perenggan 4, S.S.D. 170/1905. Lihat juga, H.C.O. 908/1905; H.C.O. 1098/1905 dan *Federated Malay States Annual Report for 1905*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1906, hlm. 12.
- ²⁸ Untuk tugasnya itu, McDowell akan dibayar elaun sebanyak £200 setahun daripada dana NNMB. Pelantikan McDowell dimasukkan dalam senarai Lampiran B, Pelantikan di bawah Skim Sterling pada tahun 1906 dan senarai perjawatan persekutuan buat kali yang pertama pada tahun 1907 (*The Federated Malay States Civil Service List, February 1906*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1906, hlm. 13 dan *Federal List of Establishments 1907*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1907, hlm. 23).
- ²⁹ Telitikan, S.S.D. 170/1905.
- ³⁰ Sir William Thomas Taylor dilahirkan pada 10 November 1848. Beliau pernah memegang pelbagai jawatan di Cyprus, Sri Lanka dan NNS sebelum dilantik menjadi Pemangku Residen Jeneral NNMB pada 13 September 1904. Pada 1 Januari 1905, beliau telah dilantik sebagai Residen Jeneral NNMB yang baru menggantikan Sir William Hood Treacher. Pada tahun 1910, Taylor telah bersara dari Perkhidmatan Awam Tanah Melayu dan menjadi Ejen *Malay States Information Agency*. Pada 1 Oktober 1912, Taylor telah dihantar sebagai Misi Khas Britain ke Mauritius.

- ³¹ Anderson kepada Crewe, 9 April 1908, perenggan 3, H.C.D. 111/1908.
- ³² Nama sebenar beliau adalah Robert Offley Ashburton Crewe-Milnes. Beliau dilahirkan pada 12 Januari 1858 dan meninggal dunia pada 20 Jun 1945 ketika berumur 87 tahun. Karier politik Crewe sangat panjang. Bermula sebagai setiausaha sulit kepada Lord Granville (Setiausaha Hal Ehwal Luar Negeri) antara tahun 1883-1884, Crewe selanjutnya pernah menjadi *Lord-in-Waiting* (1886), *Lord Lieutenant of Ireland* (1892-1895), *Lord President of the Council* (1905-1908, 1915-1916), Setiausaha Kolonial (1908-1910), *Lord Privy Seal* (1908-1911, 1912-1915), Setiausaha Tanah Jajahan (1910-1915), Setiausaha India (1910-1915), Setiausaha Perang (1931), Ketua Kerajaan Liberal di Dewan Negara (1908-1923, 1936-1944), Duta Britain ke Perancis (1922-1928), Canselor Universiti Sheffield (1917-1944) dan *Lord Lieutenant of the County of London* (1912-1944).
- ³³ Anderson kepada Crewe, 9 April 1908, perenggan 3, H.C.D. 111/1908.
- ³⁴ Telitikan, *Federal List of Establishments 1909*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1909, hlm. 31; *Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1909*, Kuala Lumpur: Printed at the Federated Malay States Printing Office, 1908, hlm. 40.
- ³⁵ Crewe kepada Anderson, 24 Julai 1908, perenggan 3, S.S.D. 217/1908.
- ³⁶ *Federal List of Establishments 1910*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1910, hlm. 33.
- ³⁷ Anderson kepada Crewe, 9 Feb. 1910, H.C.D. 54/1910. Sila rujuk Lampiran 1.
- ³⁸ Anderson kepada Harcourt, 12 Dis. 1910, H.C.D. 465/1910. Sila rujuk Lampiran 2.
- ³⁹ Crewe kepada Anderson, 15 Sept. 1910, S.S.D. 280/1910. Lihat juga, H.C.O. 1499/1910. Atas pertimbangan doktor yang merawat beliau, McDowell dinasihatkan supaya '... *leave the hot, moist climate in which he now lives*' (Perakuan perubatan oleh H.J. Marriage, F.R.C.S., 5 Sept. 1910, S.S.D. 280/1910.).
- ⁴⁰ Gerald Dudley Freer dilahirkan pada 2 Ogos 1866. Perkhidmatan beliau dimulakan di NNS sebagai *House Surgeon* Singapura pada 19 Julai 1890 dengan jawatan terakhirnya di NNS sebagai Pengetua Sekolah Perubatan Kerajaan NNS dan NNMB (1 Jun 1905-awal Februari 1909) sebelum ditukarkan ke NNMB sebagai *Senior Medical Officer* Selangor (3 Februari 1909). Freer turut dilantik menjadi *Senior Medical Officer* Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang (1 Januari 1911) dan memangku tugas *Principal Medical Officer* NNMB (29 Julai 1910-15 Februari 1911) (Sila lihat, *Federated Malay States Civil Service List, March 1911*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1911, hlm. 107).
- ⁴¹ Anderson kepada Crewe, 12 Okt. 1910, perenggan 2, H.C.D. 391/1910.
- ⁴² Freer menggantikan Dr. E.A.O. Travers yang bersara pada 31 Disember 1908 (Lihat, Anderson kepada Crewe, 21 Jan. 1909, H.C.D. 21/1908).
- ⁴³ *Federal List of Establishments 1911*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1911, hlm. 35. Keadaan ini berlaku ketika di penghujung karier McDowell. McDowell memohon keizinan Residen Selangor agar Freer dapat memangku tugas *Principal Medical Officer* ekoran

ketiadaannya kerana bercuti selama enam bulan bermula 29 Julai 1910 (Surat daripada McDowell kepada Residen Selangor, 25 Julai 1910, Sel. Sec. 3319/1910).

- ⁴⁴ Charles Lane Sansom dilahirkan pada 10 Jun 1862. Sebelum dilantik menggantikan McDowell sebagai *Principal Medical Officer* NNMB pada 29 Januari 1911, Sansom pernah bertugas di Transvaal antara tahun 1901 dan 1908. Dalam tempoh tersebut, beliau memegang jawatan Pegawai Perubatan bagi Kesihatan, Penasihat kepada *Commander-in-Chief* South African War, Penasihat Jabatan Hal Ehwal Penduduk Tempatan, Penasihat Dewan Perlombongan, Penasihat kepada Pengarah Pengimportan Buruh Cina, Penyelia Banci, dan Inspektor Penjara selain menganggotai beberapa suruhanjaya berkaitan *phthisis*, buruh, kebersihan, perumahan dan pendidikan (*The Federated Malay States Civil Service List, March 1913*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1913, hlm. 237).
- ⁴⁵ Singkatan IPP digunakan bagi merujuk Institut Patologi dan Institut Penyelidikan Perubatan meskipun di peringkat awal penubuhannya, perkatan Institut Patologi telah terlebih dahulu digunapakai. Pertukaran kepada nama IPP berlaku pada tahun 1901. Begitu juga dengan pertukaran jawatan Patologis kepada Pengarah IPP (Sel. Sec. 5757/1901 dan *Straits Settlements Reports on the Federated Malay States for 1901*, London: Printed for His Majesty's Stationery Office, 1902, C.1297, hlm. 23. Rujuk juga, *Federal Estimates of Revenue and Expenditure, 1902*, Taiping: Printed at the Perak Government Printing Office, 1901, hlm. 7). Untuk maklumat lanjut mengenai proses penubuhan IPP, sila telitikan misalnya Mitchell kepada Chamberlain, 18 Mei 1899, H.C.D. 140/1899; Chamberlain kepada Mitchell, 29 Jun 1899, S.S.D. 156/1899; Sel. Sec. 2748/1903; Sel. Sec. 2840/1899; N.S. Sec. 2111/1903 dan Sel. Sec. 4133/1899. Untuk bacaan tambahan mengenai perkembangan IPP, sila rujuk *The Institute for Medical Research 1900-1950*, Kuala Lumpur: Printed at the Government Press, 1951; *75 Years of Medical Research in Malaysia 1901-1976*, Kuala Lumpur: The Institute for Medical Research, 1976; *Penerbitan 2 Pusat Penyelidikan Perubatan Kuala Lumpur 1901-1970 – Publications of the Institute for Medical Research Kuala Lumpur 1901-1970*, [t.d.p.] dan *100 Years of the IMR, Institute for Medical Research 1900-2000*, Kuala Lumpur: The Institute for Medical Research, [t.t.].
- ⁴⁶ Sir Patrick Manson telah dilahirkan pada 3 Oktober 1844 di Oldmeldrum, Aberdeenshire, Scotland dan meninggal dunia pada 9 April 1922 di London. Beliau memiliki Bachelor of Medicine dari University of Aberdeen pada tahun 1865, Master of Surgery (1866), Medical Doctorate dan Doctor of Law (1866). Beliau menimba banyak pengalaman semasa bertugas di Formosa (1866-1870), Amoy (1871-1883) dan Hong Kong (1883-1886) sebelum dilantik sebagai Penasihat Perubatan Pejabat Tanah Jajahan (1897-1912). Beliau juga merupakan presiden pertama *Royal Society of Tropical Medicine* (1907). Manson bersara sebagai Penasihat Perubatan Pejabat Tanah Jajahan pada 15 Ogos 1912 berikutan masalah kesihatan

(Surat Pekeliling Pejabat Tanah Jajahan bertarikh 15 Julai 1912, Se. Sec. 3752/1912).

⁴⁷ Pada masa kini, institusi ini dikenali sebagai London School of Hygiene and Tropical Medicine yang merupakan salah sebuah kolej komponen Universiti London. Tapak asalnya adalah di Albert Dock Seamen's Hospital di London Docklands sebelum dipindahkan ke Endleigh Gardens di tengah London pada tahun 1920. Pada tahun 1924, institusi ini dianugerahkan Piagam Diraja dan dinamakan sebagai London School of Hygiene and Tropical Medicine. Pada tahun 1929, bangunan utama untuk institusi ini telah dibuka di Keppel Street, Bloomsbury. Sehingga tahun 1940, antara individu yang pernah menerajui institusi ini adalah Sir Francis Lovell (1903-1916), Sir Havelock Charles (1916-1924), Sir Andrew Balfour (1923-1931) dan Wilson Jameson (1931-1940).

⁴⁸ Liverpool School of Tropical Medicine telah dirasmikan oleh Lord Lister pada hari Sabtu 22 April 1899. Sepertimana LoSTM, sekolah ini turut mengkhusus dalam pengajian mengenai penyakit tropika dan menyediakan gabungan terbaik antara sebuah hospital dan sebuah maktab perubatan ('The Liverpool School of Tropical Medicine', *British Medical Journal*, 29 April 1899, hlm. 1036-1038).

⁴⁹ Sir Michael Foster dilahirkan pada 8 Mac 1836 di Huntingdon, England dan meninggal dunia pada 29 Januari 1907 di London. Beliau menerima pendidikan dalam bidang perubatan di Universiti London dan sebaik menamatkan pengajiannya pada tahun 1859, Foster berkhidmat di tempat asalnya. Pada tahun 1867, beliau kembali ke London dan mengajar fisiologi praktikal di University College London sebelum dilantik sebagai profesor di universiti yang sama pada tahun 1869. Setahun kemudian, Foster dilantik oleh Trinity College, Cambridge dalam bidang fisiologi. Antara tahun 1883 hingga 1903, Foster merupakan pemegang Kursi Fisiologi di Universiti Cambridge dan dalam tempoh ini beliau begitu berpengaruh dalam pengajian biologi di Britain. Foster juga pernah menjadi Ahli Parlimen Universiti London selama enam tahun (1900-1906).

⁵⁰ Surat daripada C.P. Lucas, Penolong Setiausaha Rendah Pejabat Tanah Jajahan kepada Manson dan Foster, 29 Jun 1899, dalam Chamberlain kepada Mitchell, 29 Jun 1899, S.S.D. 156/1899.

⁵¹ Dr. Hamilton Wright dilahirkan di Ohio, Amerika Syarikat pada tahun 1867 dan meninggal dunia pada bulan Januari 1917. Beliau adalah lulusan kelas pertama daripada Universiti McGill, Montreal, Kanada pada tahun 1895. Beliau pernah berkhidmat di hospital di McGill selama setahun sebelum menghabiskan masa selama dua tahun di China dan Jepun bagi mengkaji keadaan sosial, ekonomi dan perkembangan saintifik di kedua-dua buah negara. Sekembalinya dari Timur Jauh, beliau ditawarkan Biasiswa John Lucas Walker untuk mengkaji neuropatologi di Cambridge sebelum ditawarkan bekerja sebagai patologis di London School of Tropical Medicine. Selepas menamatkan tugasannya di NNMB selama tiga tahun (1900-1903), kesihatan Wright terjejas teruk. Wright kembali ke Amerika dan dilantik sebagai delegasi Amerika Syarikat dalam hal ehwal candu.

- 52 Surat daripada Manson dan Foster kepada Lucas, 25 Julai 1899, dalam Edward Wingfield kepada Mitchell, 31 Ogos 1899, S.S.D. 199/1899.
- 53 Diperincikan di dalamnya emolumen untuk patologis (\$5,000), seorang pembantu (\$840), seorang kerani (\$600), dua orang atendan, peon dan penarik punkah (\$480) di samping caj-caj lain (\$2,040) (*Federal Estimates of Revenue and Expenditure, 1900*, Taiping: Printed at the Perak Government Printing Office, [t.t.], hlm. 5 dan 15).
- 54 Mitchell kepada Chamberlain, 27 Sept. 1899, H.C.D. 236/1899; *List of Federal Establishments, January 1900*, Taiping: Printed at the Perak Government Printing Office, [t.t.], hlm. 4 dan *Straits Settlements Reports on the Federated Malay States for 1900*, London: Printed for His Majesty's Stationery Office, 1901, C.815, hlm. 20.
- 55 Wright adalah warga Amerika Syarikat yang bekerja di London manakala McDowell dari NNS.
- 56 *Federated Malay States Estimates of Revenue and Expenditure, 1901*, Taiping: Printed at the Perak Government Printing Office, [t.t.], hlm. 35.
- 57 Surat daripada Wright kepada Treacher, 3 Jan. 1901, H.C.O. 200/1901.
- 58 Chamberlain kepada Swettenham, 12 Jan. 1901, S.S.D. 13/1901 dan Swettenham kepada Chamberlain, 30 Mei 1901, H.C.D. 199/1901. Rujuk juga, misalnya H.C.O. 252/1901; H.C.O. 503/1901; H.C.O. 506/1901 dan H.C.O. 778/1901.
- 59 Chamberlain kepada Swettenham, 15 Ogos 1901, S.S.D. 224/1901. Telitikan juga surat-menyurat dalam H.C.O. 1728/1901. Namun, jawapan yang diterima amat menghampakan (Chamberlain kepada Swettenham, 22 Nov. 1901, S.S.D. 310/1901). Pada awal tahun 1902, kedua-dua sekolah perubatan tropika tersebut masih tidak dapat mencalonkan individu yang diperlukan untuk membantu Wright. Permasalahan yang dibangkitkan adalah gaji yang terlalu sedikit (Chamberlain kepada Swettenham, 24 Jan. 1902, S.S.D. 20/1902).
- 60 Chamberlain kepada Swettenham, 27 Mac 1902, S.S.D. 80/1902.
- 61 Chamberlain bersetuju dengan syarat bahawa Clark akan berkhidmat di IPP sekiranya diperlukan sehingga dua kekosongan jawatan Penolong IPP dipenuhi (Chamberlain kepada Swettenham, 13 Jun 1902, S.S.D. 164/1902).
- 62 Chamberlain kepada Swettenham, 14 Julai 1902, S.S.D. 202/1902.
- 63 Chamberlain kepada Swettenham, 28 Ogos 1902, S.S.D. 250/1902 dan Swettenham kepada Chamberlain, 7 Okt. 1902, H.C.D. 374/1902.
- 64 Leicester memulakan tugasnya pada bulan Oktober 1902 manakala Milne pula pada bulan Januari 1903 (*Federated Malay States Annual Report for 1902*, Kuala Lumpur: Printed at the Selangor Government Printing Office, 1903, hlm. 23). Leicester dilantik sebagai Penolong Tetap IPP pada tahun 1906 manakala Milne menjadi *District Surgeon* Kuala Lumpur pada tahun yang sama setelah beliau menolak untuk dilantik sebagai Penolong Tetap IPP (Telitikan, Brockman kepada Elgin, 4 Jan. 1906, H.C.D. 7/1906; Elgin kepada Anderson, 2 Feb. 1906, S.S.D. 33/1906; Brockman kepada Elgin, 6 Jan. 1906, H.C.D. 8/1906 dan Elgin kepada Anderson, 23 Feb. 1906, S.S.D. 53/1906).

- ⁶⁵ Dr. Charles Wilberforce Daniels dilahirkan pada tahun 1862 dan meninggal dunia pada 6 Ogos 1927. Daniels menerima pendidikan dari Manchester Grammar School, Trinity College, Cambridge dan London Hospital. Beliau mula berkhidmat dalam *Colonial Medical Service* pada tahun 1890. Daniels pernah berkhidmat di Kepulauan Fiji, British Guiana, Calcutta, Nyasaland dan London sebelum mengambil alih jawatan Pengarah IPP daripada Wright pada tahun 1903. Selepas menamatkan perkhidmatan selama tiga tahun di Kuala Lumpur, beliau telah dilantik sebagai Pengarah LoSTM. Beliau memegang jawatan tersebut selama enam tahun sebelum dilantik menggantikan Manson sebagai Penasihat Perubatan Untuk Tanah Jajahan pada tahun 1912.
- ⁶⁶ Chamberlain kepada Swettenham, 18 Jun 1902, S.S.D. 177/1902 dan Swettenham kepada Chamberlain, 31 Julai 1902, H.C.D. 273/1902.
- ⁶⁷ *List of Federal Establishments, 1904*, Taiping: Printed at the Perak Government Printing Office, [t.t.], hlm. 19.
- ⁶⁸ *Federated Malay States Annual Report for 1902*, hlm. 22-23.
- ⁶⁹ Chai Hon-chan, *The Development of British Malaya 1896-1909*, Kuala Lumpur: Oxford University Press, 1967, hlm. 210.
- ⁷⁰ Anderson kepada Lyttelton, 18 Ogos 1904, H.C.D. 416/1904.
- ⁷¹ Ibid.
- ⁷² Surat daripada Manson kepada Setiausaha Rendah Pejabat Tanah Jajahan, 28 Sept. 1904, perenggan 16, dalam Lyttelton kepada Anderson, 11 Nov. 1904, S.S.D. 375/1904.
- ⁷³ Ibid., perenggan 19.
- ⁷⁴ Sekiranya kawasan Hindia Barat mengkhusus dalam penyelidikan demam kuning, puru dan filariasis, Afrika Barat dengan *blackwater fever* dan *Guinea-worm*, Afrika Timur pula dengan penyakit *sleeping sickness* dan lain-lain penyakit protozoa maka Tanah Melayu difokuskan untuk penyelidikan beri-beri dan *sprue*.
- ⁷⁵ Surat daripada Manson kepada Setiausaha Rendah Pejabat Tanah Jajahan, 28 Sept. 1904, perenggan 4, dalam Lyttelton kepada Anderson, 11 Nov. 1904, S.S.D. 375/1904.
- ⁷⁶ Anderson kepada Lyttelton, 5 Jan. 1905, H.C.D. 7/1905.
- ⁷⁷ Surat daripada Manson kepada Setiausaha Rendah Pejabat Tanah Jajahan, 9 Feb. 1905, dalam Lyttelton kepada Anderson, 17 Feb. 1905, S.S.D. 48/1905.
- ⁷⁸ Surat-menyurat berhubung pelantikan pegawai-pegawai tersebut dapat diteliti dalam Anderson kepada Lyttelton, 31 Mei 1905, H.C.D. 244/1905; Lyttelton kepada Anderson, 4 Ogos 1905, S.S.D. 231/1905; Anderson kepada Elgin, 24 Jan. 1906, H.C.D. 37/1906; Surat daripada Dunstan kepada Setiausaha Rendah Pejabat Tanah Jajahan, 26 Mac 1906, dalam Elgin kepada Anderson, 23 April 1906, S.S.D. 112/1906 dan Surat daripada D. Prain, Pengarah Taman Diraja Kew kepada Lucas, 30 April 1906, dalam Elgin kepada Anderson, 18 Mei 1906, S.S.D. 137/1906.
- ⁷⁹ Nama sebenar beliau adalah Victor Alexander Bruce, Earl of Elgin Ke-9 dan Earl of Kincardine Ke-13. Beliau dilahirkan pada 16 Mei 1849 di Kanada dan meninggal dunia pada 18 Januari 1917 di Scotland. Sebelum

menjawat jawatan Setiausaha Tanah Jajahan antara tahun 1905 dan 1908, Elgin pernah menjadi *Treasurer of the Household* (1886), *First Commissioner of Works* (1886), Wizurai India (1894-1899) dan Pengerusi Suruhanjaya Penyiasatan Perang Boer Kedua (1902-1903).

80 Mereka yang dilantik oleh Pejabat Tanah Jajahan adalah R.L. Thornley (pegawai kesihatan dan bakteriologis), B.J. Eaton (ahli kimia) dan Henry Charles Pratt (entomologis) (Untuk maklumat terperinci berhubung pelantikan mereka, sila rujuk, H.C.D. 244/1905; S.S.D. 231/1905; H.C.D. 37/1906; S.S.D. 112/1906 dan S.S.D. 137/1906).

81 Anderson kepada Lyttelton, 26 Okt. 1905, H.C.D. 423/1905.

82 Surat daripada Daniels kepada Setiausaha Rendah Pejabat Tanah Jajahan, 11 Okt. 1905, dalam Lyttelton kepada Anderson, 2 Nov. 1905, S.S.D. 307/1905.

83 Henry Fraser dilahirkan pada 13 Januari 1873. Beliau telah dilantik sebagai Pengarah IPP pada 30 Mac 1906 tetapi hanya memulakan tugasnya secara rasmi pada 3 Mei tahun yang sama (*Federated Malay States Civil Service List, March 1911*, hlm. 106).

84 Elgin kepada Anderson, 16 Mac 1906, S.S.D. 68/1906; surat-menyurat dalam H.C.O. 464/1906 dan *Federated Malay States Annual Report for 1906*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1907, hlm. 19. Tempoh kekosongan jawatan Pengarah IPP yang agak lama iaitu lebih kurang enam bulan menyebabkan *State Surgeon* Negeri Sembilan (Dr. W.L. Braddon) telah mengemukakan permohonan untuk mengisi tempat tersebut (Taylor kepada Elgin, 5 Mac 1906, H.C.D. 94/1906. Rujuk juga surat-menyurat dalam H.C.O. 282/1906). Permohonan Braddon tentu sekali tidak dipertimbang kerana Elgin telahpun memilih Pengarah IPP yang baru (Elgin kepada Anderson, 6 April 1906, S.S.D. 83/1906 dan surat-menyurat dalam H.C.O. 530/1906).

85 Surat daripada Fraser kepada Crewe, 30 Mei 1910, H.C.O. 1327/1910.

86 Memorandum oleh McDowell, 13 Jun 1910, H.C.O. 1327/1910.

87 Surat daripada Anderson kepada Crewe, 8 Sept. 1910, perenggan 3, H.C.O. 1327/1910.

88 *Ibid.*, perenggan 8.

89 Sila rujuk kembali Lampiran 1.

90 Sila rujuk kembali Lampiran 2.

91 *Federal List of Establishments 1907*, hlm. 23.

92 Sila rujuk Lampiran 3. Surat pekeliling ini dimaktubkan selari dengan pertukaran jawatan patologis kepada pengarah setahun sebelumnya.

93 Sehingga Surat Pekeliling No. 13, 1910 dikeluarkan oleh Pejabat Residen Jeneral NNMB pada 2 Disember 1910, tiada sebarang pembatalan atau pun pindaan dilakukan kepada Surat Pekeliling No. 45, 1902 (Sila rujuk dan bandingkan kedua-dua surat surat pekeliling ini sepertimana yang dilampirkan dalam Lampiran 2 dan 3).

94 *Federal Estimates of Revenue and Expenditure, 1900*, hlm. 5 dan *List of Federal Establishment, January, 1900*, hlm. 4.

95 Perbincangan lanjut mengenai perkembangan sekolah/maktab perubatan ini boleh dirujuk dalam Noraini Mohamed Hassan, 'Tercapainya Sebuah Impian,

Berakhirnya Satu Penantian: Ordinan No. XV, 1905, Negeri-negeri Selat dan Perkembangan Maktab Perubatan Raja Edward VII, Singapura, 1905-1941', *Sejarah*, No. 18, 2010, hlm. 1-18; T.J. Danaraj, *Medical Education in Malaysia: Development and Problems*, Petaling Jaya: Pelanduk Publications (M) Sdn. Bhd., 1988; Y.K. Lee, 'Medical Education in the Straits: 1786-1871', *JMBRAS*, Jilid XLVI, Bahagian 1, 1973 dan Y.K. Lee, 'The Founding of the Medical School in Singapore (Part I)', *SMJ*, Vol. 21, No. 3, June 1980, hlm. 544-555, <<http://smj.sma.org.sg/2103/2103smj3.pdf>> (tarikh diakses 22 November 2012).

- ⁹⁶ *Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1906*, Kuala Lumpur: Printed at the Federated Malay States Printing Office, 1905, hlm. 8, 9, 32 dan 33 dan *Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1905*, Kuala Lumpur: Printed at the Federated Malay States Printing Office, 1904, hlm. 9.
- ⁹⁷ Berdasarkan anggaran pembayaran gaji untuk Pengetua Sekolah Perubatan, Kerajaan NNS akan menanggung sebanyak \$3,840 sebulan (*Estimates of the Revenue and Expenditure of the Straits Settlements Government for the Year 1906*, Singapore: Printed at the Government Printing Office, 1905, hlm. 96) sementara Kerajaan NNMB pula akan mengeluarkan sejumlah \$4,000 (*Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1906*, hlm. 33).
- ⁹⁸ Surat daripada McDowell kepada Setiausaha Persekutuan, 15 April 1910, Sel. Sec. 1773/1910.
- ⁹⁹ Surat daripada Pemangku Residen Negeri Sembilan kepada Residen Jeneral NNMB, 26 April 1910, H.C.O. 823/1910.
- ¹⁰⁰ Surat daripada Setiausaha Residen Selangor kepada Setiausaha Persekutuan, 3 Mei 1910, Sel. Sec. 1773/1910.
- ¹⁰¹ Surat daripada Oliver Marks, Pemangku Setiausaha Residen Perak kepada Setiausaha Persekutuan, 10 Mei 1910, H.C.O. 823/1910.
- ¹⁰² Surat daripada Residen Pahang kepada Residen Jeneral NNMB, 11 Mei 1910, H.C.O. 823/1910.
- ¹⁰³ Surat daripada Pemangku Residen Jeneral NNMB kepada Pesuruhjaya Tinggi NNMB, 26 Mei 1910, H.C.O. 823/1910.
- ¹⁰⁴ Memorandum oleh McDowell, 15 Jun 1910, dilampirkan dalam surat daripada Setiausaha Persekutuan kepada Pemangku Setiausaha Residen Negeri Sembilan, 21 Jun 1910, N.S. Sec. 1179/1910.
- ¹⁰⁵ Ibid.
- ¹⁰⁶ Surat daripada Setiausaha Persekutuan kepada Setiausaha Residen Selangor, 13 Julai 1910, Sel. Sec. 1773/1910. Lihat juga, surat daripada Setiausaha Persekutuan kepada Pemangku Setiausaha Residen Negeri Sembilan, 13 Julai 1910, N.S. Sec. 1179/1910.
- ¹⁰⁷ *Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1911*, Kuala Lumpur: Printed at the Federated Malay States Printing Office, 1910, hlm. 34.
- ¹⁰⁸ Anderson kepada Crewe, 28 Feb. 1910, H.C.D. 82/1910.
- ¹⁰⁹ Perlu diingat bahawa sehingga pelantikan Sansom sebagai *Principal Medical Officer* NNMB yang baru pada tahun 1911, McDowell juga

adalah ketua pentadbiran jabatan perubatan NNS. Justeru, beliau perlu berulang alik antara Kuala Lumpur dan Singapura untuk melaksanakan tanggungjawabnya di kedua-dua wilayah itu.

- ¹¹⁰ Hospital Eropah Kuala Lumpur menerima kumpulan pesakit yang pertama pada bulan Februari 1904 (*Selangor Administration Report for the Year 1904*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1905, hlm. 11). Antara tahun 1904 hingga 1910, pelbagai kemudahan telah dibangunkan untuk keselesaan pesakit yang kebanyakannya terdiri daripada golongan penanam Eropah. Kemudahan tersebut adalah seperti perkhidmatan ambulans, matron, jururawat, wad bersalin, kuarters jururawat, pembedahan utama dan pembedahan kecil (Sila rujuk, *Selangor Administration Report for the Year 1905*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1906, hlm. 17; *Selangor Administration Report for the Year 1906*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1907, hlm. 20; *Selangor Administration Report for the Year 1907*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1908, hlm. 21; *Selangor Administration Report for the Year 1908*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1909, hlm. 22; *Selangor Administration Report for the Year 1909*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1910, hlm. 27 dan *Selangor Administration Report for the Year 1910*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1911, hlm. 23).
- ¹¹¹ *Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1911*, hlm. 34.
- ¹¹² Sidney Herbert Reginald Lucy dilahirkan pada 1 Julai 1868. Beliau memulakan perkhidmatan sebagai *District Surgeon* di Perak pada 7 September 1894 sebelum dilantik untuk berkhidmat di Selangor (1897-1902), Pahang (1900, 1903), NNS (1905-1908), Negeri Sembilan (1908-1910), Perak (1910) dan NNMB (1911) (Sila rujuk, *Federated Malay States Civil Service List, March 1911*, hlm. 146-147).
- ¹¹³ Crewe kepada Anderson, 1 April 1910, S.S.D. 91/1910.
- ¹¹⁴ *Federal List of Establishments 1911*, hlm. 35 dan 43.
- ¹¹⁵ Anderson kepada Crewe, 18 Ogos 1910, H.C.D. 318/1910.
- ¹¹⁶ *Federal Estimates of the Revenue and Expenditure for the Year 1911*, hlm. 36.
- ¹¹⁷ Surat daripada Pemangku Residen Jeneral NNMB kepada Pesuruhjaya Tinggi NNMB, 31 Mei 1910, H.C.O. 844/1910.
- ¹¹⁸ Surat daripada Residen Selangor kepada Residen Jeneral NNMB, 13 Jun 1910, H.C.O. 844/1910.
- ¹¹⁹ Telitikan, surat daripada Pemangku Setiausaha Residen Negeri Sembilan kepada Setiausaha Persekutuan, 14 Jun 1910 dan surat daripada Residen Pahang kepada Residen Jeneral NNMB, 16 Jun 1910, H.C.O. 844/1910.
- ¹²⁰ Surat daripada Residen Perak kepada Residen Jeneral NNMB, 15 Jun 1910, H.C.O. 844/1910.
- ¹²¹ Anderson kepada Crewe, 21 Sept. 1910, H.C.D. 367/1910.
- ¹²² Percy Netterville Gerrard dilahirkan pada 9 Ogos 1870. Gerrard memulakan tugas sebagai *District Surgeon* di Selangor pada 11 Disember 1896 sebelum berkhidmat di Pahang (1901-1904), Perak (1904), Selangor

(1907-1908) dan NNMB (1911) (*Federated Malay States Civil Service List, March 1911*, hlm. 109).

¹²³ Arthur Robartes Wellington dilahirkan pada 24 November 1877. Sebelum bertugas di NNMB, beliau pernah berkhidmat di Sarawak (1905-1908) dan Singapura (1908). Wellington memulakan tugasnya di NNMB sebagai *Health Officer* Selangor, Negeri Sembilan dan Pahang pada 13 Mei 1909 sebelum dilantik menjadi *Health Officer* NNMB (1911), Pemangku Pengerusi *Sanitary Board* Kuala Lumpur dan Pemangku Superintenden Penjara Kuala Lumpur (1916), *Senior Health Officer* NNMB (1919), Pegawai Penyelidik Malaria (1925), Pemangku *Principal Medical Officer* NNMB (1926) dan *Chief Health Officer* (1927) (*The Malayan Civil List, 1928*, Kuala Lumpur: Printed at the Federated Malay States Government Printing Office, 1928, hlm. 525).

¹²⁴ Crewe kepada Anderson, 4 Nov. 1910, S.S.D. 345/1910.

Lampiran 1

Surat Pekeliling Pejabat Residen Jeneral NNMB No. 1, 1910, Mengenai Bidang Kuasa dan Tugas *Principal Medical Officer*, NNMB

R.-G.O. CIRCULAR No. 1 - 1910

524
1910

POWERS AND DUTIES OF THE PRINCIPAL MEDICAL OFFICER

1. The Principal Medical officer is in administrative charge of, and responsible to the Resident-General for, the efficiency of the Medical department, including the Institute for Medical Research.
2. He will administer the Department with due regard to efficiency and economy and introduce uniformity of procedure.
3. He shall from time to time visit and inspect the various Hospitals and Medical Institutions in each State and give such instructions as may be necessary to ensure the efficient working of the Department.
4. He shall correspond with and exercise his control through the Head of each sub-department, who will be responsible for the efficient conduct of the duties entrusted to him.
5. He shall not interfere with the Departmental working of the Institute of Medical Research.
6. He shall have complete control over the distribution and movement of both the Senior and Subordinate Officers of the Medical Service.
7. He shall deal with all appointments and promotions of Officers under the Scheme for the Salaries and Promotions of the Subordinate Staff of the Department.
8. He shall be the professional adviser of the Resident-General in regard to all Medical and Sanitary matters.
9. He shall be responsible that no expenditure is incurred for which provision has not been made in the Annual Estimates or for which special sanction has not been obtained from the Resident-General.

No expenditure shall be incurred until the necessary warrant has been issued and received.

10. All tenders for Hospital diets and other local contracts in the Department will be submitted to the Principal Medical Officer for approval before being finally dealt with.

11. All Indents for stores procured outside the F.M.S. or the Colony, before being forwarded must be submitted to the Principal Medical Officer for approval.

12. All Medical Board papers on Officers invalided to Europe shall be submitted to the Principal Medical Officer and he shall, when possible, act as President of such Board.

13. He shall be Health Officer, F.M.S.

14. He shall submit to the Resident-General an annual report on his Department, nor later than 15th following year.

By command,

KUALA LUMPUR,
26th January, 1910

R.G. WATSON,
Federal Secretary, F.M.S.

Sumber: Dipetik daripada Lampiran 1, Sel. Sec. 616/1910.

Lampiran 2

Surat Pekeliling Pejabat Residen Jeneral NNMB No. 13, 1910, Mengenai Bidang Kuasa dan Tugas *Principal Medical Officer*, NNMB

R.-G.O. CIRCULAR No. 13 - 1910

R.-G.O. 6336
1910

POWERS AND DUTIES OF THE PRINCIPAL MEDICAL OFFICER

1. The Principal Medical Officer is in administrative charge of, and responsible to the Resident-General for, the efficiency of the Medical Department, including the Institute for Medical Research.
2. He will administer the Department with due regard to efficiency and economy and introduce uniformity of procedure.
3. He shall from time to time visit and inspect the various Hospitals and Medical Institutions in each State and give such instructions as may be necessary to ensure the efficient working of the Department.
4. He shall correspond with and exercise his control through the Head of each sub-department, who will be responsible for the efficient conduct of the duties entrusted to him.
5. He shall consult with the Director of the Institute for Medical Research before giving any instructions connected with the working of the Institute, and no officer of subordinate in the Institute shall be moved without previous reference to the Director.
6. He shall have complete control over the distribution and movement of both the Senior and Sobordinate [Subordinate] Officers of the Medical Service, other than members of the Clerical Service.
7. He shall not move any Senior Officer from one State to another, except after consulting the Residents of the States concerned, and subject to the approval of the Resident-General.
8. All communications on general Medical policy shall be conducted between the Residents and the Principal Medical Officer Direct, but a Resident shall have power to give instructions to a Senior Medical Officer in all matters except those relating to the discipline of the Department.

9. He shall deal with all appointments and promotions of officers under the Scheme for the Salaries and Promotions of the Subordinate Staff of the Department.

10. He shall be the professional adviser of the Resident-General in regard to all Medical and Sanitary matters.

11. He shall be responsible that no expenditure is incurred for which provision has not been made in the Annual Estimates or for which special sanction has not been obtained from the Resident-General.

No expenditure shall be incurred until the necessary warrant has been issued and received.

12. All tenders for Hospital diets and other local contracts in the Department will be submitted to the Principal Medical Officer for approval before being finally dealt with.

13. The Medical Annual Estimates framed after consultation with each Resident, shall be submitted by the Principal Medical Officer to the Resident-General no later than 1st August. All indents for stores to be procured outside the Federated Malay States shall be forwarded by the Principal Medical Officer to the Federal Secretary for transmission to the Crown Agents in the customary manner.

14. All Medical Board papers on officers invalided to Europe shall be submitted to the Principal Medical Officer and he shall, when possible, act as President of such Board.

15. He shall be the Head of the Health Department.

16. He shall submit to the Resident-General an Annual Report on his Department, not later than 15th April of the following year, and forward to each Resident a copy of the portions relating to his States no later than 1st April.

17. The Annual Report must not include any recommendations, proposals or suggestions for future consideration. Such recommendations, proposals and suggestions should be submitted in separate communications from time to time.

By command,

KUALA LUMPUR,
2nd December, 1910

R.G. WATSON,
Federal Secretary, F.M.S.

Lampiran 3

**Surat Pekeliling Pejabat Residen Jeneral NNMB No. 45, 1902,
Mengenai Bidang Kuasa dan Tugas Pengarah Institut Penyelidikan
Perubatan, NNMB**

No. 45 - 1902

4686/1902

THE DEPARTMENT FOR MEDICAL RESEARCH, F.M.S.

The Department for Medical Research of the Federated Malay States is established to investigate the causes of disease and to train the members of the State Medical Departments in the best methods of bacteriological and chemical diagnosis.

2. The department can in no sense be regarded as a department for the routine examination of material from cases of the common tropical diseases seen in the Peninsula, except as provided for in paras. 14 to 16 and para. 19 (*vide infra*). Surgeons in the different State Medical Departments will be expected to be competent to do such routine examination.

POWERS AND DUTIES OF THE DIRECTOR OF THE INSTITUTE
FOR MEDICAL RESEARCH

3. The Director shall be directly responsible to the Resident-General for the efficiency of the Department for Medical Research of the Federated Malay States. He shall in all important matters connected with his department correspond and be corresponded with through the Resident-General's Office.

4. He shall deal with all appointments and promotion of officers on his staff with the sanction of the Resident-General and in accordance with Government orders and practice.

5. He shall have the whole direction of the movements and work of his qualified and other assistants and subordinates.

6. He shall be the professional adviser of the Resident-General in regard to all medical matters which be referred to him by the Resident-General.

7. He shall devote his time to the determination of causes of disease and may be required by the Resident-General to undertake the special investigation of any disease where it may appear to be necessary.

8. He shall not engage in private practice.

9. He shall report to the Resident-General on any medical matter where he may consider it advisable, or as to which he is specially called upon to report by the Resident-General.

10. He shall submit to the Resident-General no later than 15th February of the following year, an Annual Report on the Department for Medical Research of the Federated Malay States.

11. The annual report shall not include recommendations or proposals for future consideration. Such recommendations, proposals and suggestions shall be submitted for consideration in separate communications from time to time.

12. He shall be prepared to furnish to the State and District Surgeons the simpler culture media. When such media are supplied he shall be entitled to cultures of any important organisms for the use of the Institute for Medical Research.

13. He shall not be expected to supply any other laboratory materials except in special cases of the importance of which he shall be the judge.

14. He shall assist the State and District Surgeons in the preliminary identification of any disease which is beyond their knowledge; but he shall not be expected to continue to diagnose by laboratory methods cases of the disease that continue to occur.

15. He shall be at once informed by the responsible Surgeon of any outbreak of disease so as to enable him to render prompt service.

16. He shall have sent to him with all material intended for examination a clinical note of, and other obvious necessary information about, each case of disease. Otherwise it will not be attended to.

17. He shall have one or more qualified European Assistants who, with the concurrence of the Resident-General, will from time to time be detailed to act as District Surgeons under the direction of one of the State Surgeons in exchange for Surgeons on the State Establishment, who will be sent to the Institute for training, or to do special work. The Assistant thus detailed will, while acting as Surgeon, be under the control of the State Surgeon to whom he is sent to the same extent as all other Surgeons, and the Surgeon detailed to the Institute will come under the operation of para. 5 of this Circular. In both cases the temporary exchange will not alter or in any way change agreements, salaries, leave, pensions or other circumstances in existence before the exchange took place. Three months will be the limit for such exchange.

18. The Director shall keep an official record of all important work done by himself or his Assistants, but will not be expected to report on it, except confidentially to the Resident-General, until in his judgment it is the proper

time to do so. Ten copies of any finished work published from his department either by himself, his subordinates or other associates, shall be forwarded to the Resident-General.

19. The scope of the Director's enquiries will include the Colony, and the Director shall have the official right, on the principal [Principal] Civil Medical Officer, Straits Settlements, informing the Director that his services are required, to visit the Colony, or to depute an Assistant to do so, in order to carefully examine into and report upon any outbreak of disease. All such visits shall be reported to the Resident-General.

20. The Director shall be expected to collect and officially publish, as "Studies from the Institute for Medical Research," all work published by the department in medical journals.

21. He shall consult with the Resident-General as to where such Studies shall be printed, the number of copies and their distribution and sale.

25th July, 1902

Sumber: Dipetik daripada *Circulars Issued by the Resident-General's Office Corrected to 10th October, 1905*, Kuala Lumpur: Printed at the F.M.S. Government Printing Office, 1905, hlm. 25-27.